

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JEZYKA POLSKIEGO DLA KLASY VIII

opracowane na podstawie wymagań programu „NOWE Słowa na start! Klasa 8”, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024.

Wymagania zostały ujęte w obszary umiejętności i sformułowane za pomocą konkretnych, obserwowalnych i możliwych do sprawdzenia działań ucznia. Poziomy uporządkowano od prostszych do bardziej złożonych zgodnie z zasadą, że wymagania na ocenę wyższą obejmują także wymagania z poziomów niższych. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności ucznia, a nie jego zachowanie, zaangażowanie ani cechy osobowości.

Umiejętność / Obszar	Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Czytanie, analiza i interpretacja	Omawia treść tekstu; wskazuje najważniejsze informacje, bohaterów, czas i miejsce wydarzeń; określa podstawowy temat utworu.	Wyjaśnia temat i problematykę; charakteryzuje bohaterów; rozpoznaje rodzaj narracji i porządkuje wydarzenia; przytacza informacje z tekstu.	Analizuje motywy postępowania bohaterów, relacje między wydarzeniami i sposób prowadzenia narracji; wyciąga wnioski poparte tekstem.	Interpretuje sens utworu, analizuje funkcję kompozycji, narracji i środków językowych; uzasadnia własne stanowisko trafnymi przykładami.	Tworzy samodzielną, pogłębioną interpretację; porównuje możliwe odczytania utworu i świadomie wykorzystuje konteksty literackie, historyczne i kulturowe.
Poezja i środki stylistyczne	Określa podmiot liryczny, adresata, temat i sytuację liryczną; wskazuje poznane środki stylistyczne.	Wyjaśnia znaczenie podstawowych środków stylistycznych i określa ich funkcję; opisuje nastroj i uczucia wyrażone w wierszu.	Interpretuje metafory, symbole, alegorie, neologizmy, ironię, kontrast i puentę; wyjaśnia ich wpływ na sens utworu.	Analizuje kompozycję i warstwę językową wiersza, łączy ją z kontekstem biograficznym, historycznym lub kulturowym.	Formułuje oryginalną i spójną interpretację poetycką; porównuje utwory oraz ocenia funkcję środków artystycznych w budowaniu znaczeń.
Lektury obowiązkowe	Rozpoznaje omawiane lektury i ich bohaterów;	Określa przynależność gatunkową utworu	Wyjaśnia funkcję cech gatunkowych i omawia	Analizuje kształt artystyczny lektury.	Problematykuje treść lektur, porównuje je

i gatunki literackie	wskazuje podstawowe cechy poznanych gatunków, m.in. epopei, noweli, powieści historycznej, reportażu i przypowieści.	i wskazuje cechy gatunku w konkretnym tekście; odtwarza najważniejsze wątki i motywy.	problematykę lektury; porównuje bohaterów, wątki i sposoby przedstawiania zdarzeń.	funkcję symboli, ironii, komizmu i kontekstów; interpretuje przemiany bohaterów i przesłanie utworu.	z innymi tekstami kultury i wykorzystuje ich znajomość w samodzielnych wypowiedziach i interpretacyjnych.
Historia literatury i konteksty kulturowe	Rozpoznaje podstawowe informacje dotyczące romantyzmu, pozytywizmu, dwudziestolecia międzywojennego oraz literatury wojennej i współczesnej.	Wskazuje najważniejsze cechy epok i związki utworów z wydarzeniami historycznymi; rozpoznaje podstawowe motywy kulturowe.	Łączy treść utworu z właściwym kontekstem historycznym, biograficznym lub społecznym; wyjaśnia znaczenie nawiązań.	Analizuje wpływ epoki i sytuacji historycznej na problematykę oraz sposób kreacji świata przedstawionego.	Samodzielnie zestawia utwory z różnych epok, ocenia ciągłość i przekształcenia motywów oraz wykorzystuje szerokie konteksty kulturowe.
Bohater, wartości i problemy moralne	Wskazuje cechy bohaterów i wartości ważne w utworze; przedstawia ich podstawowe wybory i konflikty.	Charakteryzuje bohaterów, wyjaśnia przyczyny ich decyzji i nazywa dylematy moralne.	Ocenia postępowanie bohaterów, wskazuje przemiany wewnętrzne i uzasadnia swoją opinię przykładami z tekstu.	Analizuje system wartości bohaterów i konsekwencje ich wyborów; porównuje różne postawy wobec podobnych problemów.	Formuluje dojrzałe sądy o problemach etycznych, zestawia postawy z innymi tekstami kultury i uzasadnia własną hierarchię wartości.
Teksty kultury: obraz, fotografia, film, muzyka i grafika	Opisuje dzieło sztuki lub fotografii; wskazuje podstawowe elementy obrazu, filmu, muzyki lub grafiki.	Omawia kompozycję, kolorystykę, światło, plan, kadr lub inne środki wyrazu; rozpoznaje podstawowe gatunki filmowe	Wyjaśnia funkcję zastosowanych środków i porównuje dzieło z tekstem literackim podejmującym podobny temat.	Dokonuje analizy wybranego dzieła, interpretuje symbole i ocenia jego wymowę na podstawie określonych kryteriów.	Samodzielnie porównuje różne teksty kultury, ocenia ich środki artystyczne i tworzy spójną prezentację lub recenzję.

		i rodzaj fotografii.			
Argumentacja, rozprawka i dyskusja	Formuluje własne stanowisko na podany temat i podaje prosty argument lub przykład.	Formuluje tezę, dobiera argumenty i przykłady; układa plan rozprawki i zachowuje podstawową kompozycję wypowiedzi.	Tworzy logiczny wywód argumentacyjny, zachowuje spójność tekstu i właściwie wykorzystuje przykłady z lektur.	Redaguje poprawną rozprawkę; analizuje i koryguje błędy w argumentacji, stosuje środki retoryczne i odpira kontrargumenty.	Tworzy dojrzałe, wieloaspektowe wypowiedzi argumentacyjne, trafnie dobiera konteksty i samodzielnie ocenia siłę argumentów.
Formy wypowiedzi: wywiad, artykuł i list otwarty	Rozpoznaje wywiad, artykuł i list otwarty; wymienia ich podstawowe elementy.	Układa pytania do wywiadu, przedstawia kompozycję artykułu i listu otwartego oraz gromadzi potrzebne informacje.	Redaguje spójny wywiad, artykuł lub list otwarty zgodnie z cechami gatunku; dobiera odpowiedni styl.	Analizuje i poprawia przykładowe teksty; wznacania perswazyjność i dba o logiczną kompozycję oraz poprawność językową.	Tworzy samodzielne, dopracowane i przekonujące teksty publicystyczne, świadomie wykorzystując środki stylistyczne i retoryczne.
Formy użytkowe: podanie, CV i list motywacyjny	Rozpoznaje podanie, CV i list motywacyjny oraz wymienia ich podstawowe elementy.	Gromadzi i porządkuje informacje potrzebne do napisania dokumentu użytkowego; stosuje właściwy układ.	Redaguje podanie, CV i list motywacyjny zgodnie z sytuacją komunikacyjną i zachowuje oficjalny styl.	Koryguje błędy merytoryczne, językowe i kompozycyjne; ocenia rzetelność oraz wiarygodność dokumentów.	Tworzy samodzielne, precyzyjne i funkcjonalne dokumenty użytkowe, dostosowane do konkretnego celu i odbiorcy.
Części mowy, fleksja i imiesłowy	Rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy oraz podstawowe	Określa formy rzeczowników, przymiotników,	Poprawnie odmienia i stopniuje wyrazy oraz stosuje właściwe	Analizuje funkcję form gramatycznych w tekście	Świadomie wykorzystuje formy różnicowane fleksyjnie

	formy fleksyjne.	czasowników i zaimków; rozpoznaje nieosobowe formy czasownika.	formy gramatyczne w zdaniach.	i koryguje błędy fleksyjne.	w precyzyjnych i stylistycznie poprawnych wypowiedziach.
Składnia, wypowiedzenia i mowa zależna	Wskazuje podmiot, orzeczenie i podstawowe części zdania; odróżnia zdanie od równoważnika.	Rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, orzeczenie imienne oraz zdania bezpodmiotowe.	Przekształca zdania pojedyncze w złożone i odwrotnie; zamienia mowę zależną na niezależną i stosuje poprawną interpunkcję dialogu.	Analizuje wypowiedzenia wielokrotnie złożone, określa relacje między częściami składowymi i przedstawia je na wykresie.	Świadomie wykorzystuje różnorodne konstrukcje składniowe i przekształcenia mowy zależnej oraz niezależnej w rozbudowanych wypowiedziach.
Słownictwo, styl i norma językowa	Rozpoznaje synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne i zapożyczenia; wymienia podstawowe style polszczyzny.	Rozpoznaje styl wypowiedzi, neologizmy i elementy nacechowane stylistycznie; odróżnia normę wzorcową od użytkowej.	Wyjaśnia funkcję neologizmów i zapożyczeń; przekształca wypowiedzi tak, aby były stylistycznie poprawne i odpowiednie do sytuacji.	Analizuje styl tekstu, rozpoznaje i koryguje błędy językowe, stylistyczne i frazeologiczne.	Tworzy teksty w świadomie dobranym stylu, trafnie ocenia poprawność i funkcjonalność środków językowych oraz uzasadnia swoje wybory.
Fonetyka i słowotwórstwo	Rozróżnia głoskę i literę; dzieli wyrazy na sylaby; rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny oraz wskazuje formant.	Rozpoznaje rodzaje głosek, podstawowe upodobnienia i zasady akcentowania; wskazuje rdzeń i wyrazy pokrewne.	Określa kierunek upodobnienia, poprawnie akcentuje wyjątki oraz przyporządkowuje wyrazy do kategorii	Dokonuje analizy słowotwórczej, sporządza wykres rodziny wyrazów i wyjaśnia oboczności oraz zależności między	Samodzielnie wykorzystuje wiedzę fonetyczną i słowotwórczą do analizy, tworzenia poprawnych,

			słotwórczych.	wymowę a zapisem.	precyzyjnych wypowiedzi.
Ortografia, interpunkcja i redagowanie tekstu	Stosuje podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne; zapisuje dialog według podanego wzoru.	Uzupełnia tekst poprawnymi formami i stosuje znane zasady pisowni oraz interpunkcji w typowych sytuacjach.	Koryguje błędy ortograficzne i interpunkcyjne; poprawnie zapisuje wypowiedzi w mowie zależnej i niezależnej.	Redaguje poprawny pod względem ortografii, interpunkcji, fleksji i składni tekst oraz samodzielnie uzasadnia wybrane zapisy.	Tworzy rozbudowane, językowo dopracowane wypowiedzi i świadomie kontroluje ich poprawność na wszystkich poziomach redakcji.
Praca ze źródłami, informacją i kontekstami	Wyszukuje wskazane informacje w tekście, słowniku lub innym podanym źródle.	Samodzielnie wybiera istotne informacje i wykorzystuje je w krótkiej wypowiedzi; odróżnia fakt od opinii.	Łączy informacje z kilku źródeł, dobiera je do celu wypowiedzi i wykorzystuje konteksty przy interpretacji.	Ocenia przydatność i wiarygodność źródeł, porównuje informacje i samodzielnie buduje na ich podstawie wnioski.	Krytycznie opracowuje informacje z różnych źródeł, problematyzuje materiał i tworzy samodzielne prezentacje lub wypowiedzi o charakterze badawczym.

Olivia Gondek - Sawka

Zasady oceniania na lekcjach języka polskiego w klasie ósmej

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - ✓ prace klasowe, sprawdziany literackie i gramatyczne;
 - ✓ dyktanda i ćwiczenia ortograficzne, interpunkcyjne;
 - ✓ testy (również ze znajomości lektury);
 - ✓ kartkówki (maksymalnie z trzech ostatnich lekcji lub materiału określonego przez nauczyciela);
 - ✓ kartkówki z czytania ze zrozumieniem, środków stylistycznych;
 - ✓ dłuższe i krótkie formy wypowiedzi pisemnej;
 - ✓ odpowiedzi ustne;
 - ✓ praca na lekcji, w tym praca z lekturą;
 - ✓ zadania (w zeszycie ćwiczeń, zeszycie przedmiotowym);
 - ✓ notatka, notatka graficzna, plakat, prezentacja;
 - ✓ aktywność pozalekcyjna (zadania dodatkowe, udział w konkursach przedmiotowych).
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: prace pisemne (oprócz tych wykonywanych w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń) przechowywane są przez nauczyciela w teczce ucznia, do wglądu ucznia i rodzica.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - ✓ nie opuścił zajęć przedmiotowych bez usprawiedliwienia;
 - ✓ systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy;
 - ✓ w terminie przystąpił do wszystkich prac klasowych i sprawdzianów, egzaminów próbnych;
 - ✓ na bieżąco korzystał z możliwości poprawy oceny niekorzystnej.

Olivia Gondek-Sawa

WYMAGANIA EDUKACYJNE
JĘZYK ANGIELSKI
Klasy V-VIII
(wariant II.1 podstawy programowej)

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Radawnicy

Realizowany program nauczania: Program nauczania języka angielskiego dla drugiego etapu edukacyjnego zgodny z podstawą programową obowiązującą od 1 września 2024 r., autorzy: Ewa Piotrowska, Tomasz Szyber, Katarzyna Komarnicka

- **Rozwój kompetencji ma charakter ciągły i spiralny.**
- Wymagania dla każdej oceny odnoszą się do tego samego pełnego zakresu tematów i środków językowych, natomiast różnią się stopniem samodzielności, poprawności, płynności i skuteczności wykonania.
- **Klasyfikacja to nie mechaniczna średnia:** Ocena śródroczna i roczna określa stopień spełnienia wymagań edukacyjnych na koniec danego okresu. Zakazane jest stosowanie średniej arytmetycznej lub ważonej z ocen bieżących ani mechaniczne zliczanie punktów. Liczy się rzeczywisty, ostatecznie osiągnięty przez ucznia poziom kompetencji na koniec procesu uczenia się.
- **Poprawa ocen jako naturalny element nauki:** Poprawa jest prawem ucznia i integralną częścią procesu dydaktycznego, pozwalającą dojść do wymaganego poziomu. W przypadku poprawy bierze się pod uwagę najwyższy, aktualny stopień opanowania wymagań - wcześniejsze niepowodzenia nie wpływają na obniżenie oceny końcowej.
- **Indywidualizacja i dostosowanie wymagań:** Nauczyciel ma obowiązek dostosowania metod, form, tempa oraz warunków pracy do indywidualnych potrzeb uczniów (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, na podstawie opinii lub orzeczeń). Dostosowanie oznacza modyfikację drogi dojścia do celu, a nie obniżenie wymagań merytorycznych podstawy programowej.
- **Priorytet skutecznej komunikacji:** Nadrzędnym celem kształcenia językowego jest sprawne porozumiewanie się w języku obcym. W związku z tym poprawność językowa, gramatyczna czy fonetyczna jest oceniana przede wszystkim w takim zakresie, w jakim warunkuje ona zrozumiałość komunikatu i realizację celu komunikacyjnego.

Obszar podstawy programowej	Ocena 2 (Dopuszczający)	Ocena 3 (Dostateczny)	Ocena 4 (Dobry)	Ocena 5 (Bardzo dobry)	Ocena 6 (Celujący)
Znajomość środków językowych	Z wyraźnym wsparciem rozpoznaje i stosuje część podstawowego słownictwa oraz najprostszych struktur: buduje pojedyncze komunikaty według wzoru, przy czym	W znanych i przewidywalnych zadaniach posługuje się podstawowym zasobem środków językowych: tworzy proste zdania, korzystając w razie potrzeby z przykładu, słownika lub banku słów.	Samodzielnie posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych, fonetycznych) w typowych	Posługuje się środkami językowymi dość precyzyjnie i elastycznie, także w częściowo nowym kontekście; samodzielnie sprawdza zapis, poprawia typowe	Samodzielnie i świadomie łączy poznane środki językowe w nowych zadaniach; zachowuje wysoką zrozumiałość, trafnie dokonuje autokorekty i potrafi wyjaśnić wybór określonej formy.

	błędy często ograniczają zrozumiałość.		sytuacjach życia codziennego.	błędy i dobiera formy adekwatnie do celu.	
Rozumienie wypowiedzi (ustnych i pisemnych)	Z pomocą rozpoznaje temat i pojedyncze informacje w krótkich, prostych wypowiedziach ustnych i pisemnych: potrzebuje powtórzeń lub wsparcia wizualnego.	W znanym kontekście rozumie ogólny sens krótkich, prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz wyszukuje bezpośrednio podane informacje; może potrzebować pytań naprowadzających.	Samodzielnie rozumie krótkie, proste wypowiedzi artykułowane wyraźnie oraz proste wypowiedzi pisemne: określa główną myśl, kontekst, intencję oraz znajduje potrzebne informacje.	Łączy informacje z kilku fragmentów, rozpoznaje intencję nadawcy lub prosty związek między informacjami; rozumie materiał mimo pojedynczych nieznanych elementów.	Samodzielnie dobiera sposób słuchania lub czytania i rozumie materiał o mniej przewidywalnej strukturze; weryfikuje swoje wnioski i wskazuje informacje, na których opiera odpowiedź.
Tworzenie wypowiedzi (ustnych i pisemnych)	Z pomocą tworzy pojedyncze zdania lub fragmenty wypowiedzi; korzysta z modelu, planu lub banku słów; wypowiedź może być niepełna i niespójna.	W znanej sytuacji tworzy krótki komunikat ustny lub pisemny według poznanego schematu; przekazuje podstawowe informacje, choć może wymagać wsparcia w spójności lub poprawności.	Samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne na znane tematy (opisy, opowiadania, plany, upodabania, uczucia lub opinie).	Tworzy wypowiedzi bardziej rozwinięte i dostosowane do celu oraz odbiorcy; stosuje odpowiednie środki spójności, poprawia wypowiedź po informacji zwrotnej i zachowuje zrozumiałość.	Samodzielnie planuje, tworzy i redaguje wypowiedź w częściowo nowej sytuacji, zachowując wymaganą formę, spójność i logiczny układ; świadomie dobiera środki i dokonuje autokorekty.
Reagowanie na wypowiedzi (ustne i pisemne)	Z pomocą reaguje pojedynczym słowem lub	W znanych sytuacjach pyta i odpowiada, stosuje	Samodzielnie uczestniczy w rozmowie i w	Inicjuje, podtrzymuje i kończy rozmowę, uzyskuje i przekazuje	Elastycznie reaguje na zmianę przebiegu rozmowy;

	zwrotem: podejmuje udział w rozmowie po bezpośrednim modelu; potrzebuje częstego powtarzania lub wsparcia.	podstawowe zwroty grzecznościowe oraz realizuje prostą funkcję komunikacyjną: podtrzymuje krótką wymianę ról.	typowych, przewidywalnych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej (ustnie lub pisemnie).	informacje oraz wyraża opinie, stosując proste strategie naprawcze w częściowo nowej sytuacji.	doprecyzowuje, parafrazuje, sprawdza zrozumienie oraz dobiera formy grzecznościowe i sposób wypowiedzi do odbiorcy i celu.
Przetwarzanie wypowiedzi	Z pomocą wybiera i przekazuje pojedynczą informację z prostych przekazów; potrzebuje wskazania najważniejszego elementu, gotowego wzoru lub pytań prowadzonych krok po kroku.	W znanym zadaniu zmienia formę krótkiego przekazu (np. uzupełnia tabelę, przekazuje prostą informację innymi słowami lub w drugim języku), korzystając z modelu lub materiałów.	Samodzielnie zmienia formę krótkich i prostych przekazów ustnych lub pisemnych: wybiera najważniejsze informacje i przekazuje je ustnie lub pisemnie bez odtwarzania całego tekstu.	Porządkuje, skraca i parafrazuje informacje, łączy przekaz słowny z wizualnym oraz dostosowuje sposób przekazywania sensu do odbiorcy i zadania.	Samodzielnie i trafnie przekształca przekaz w częściowo nowej sytuacji: wybiera informacje istotne, zachowuje sens, sprawdza zgodność ze źródłem i wyjaśnia użytą strategię.

Zakres treści i zagadnień realizowanych w klasie VIII

Tematyka (Słownictwo) - Zakres podstawowy II.1	Gramatyka (Środki językowe) - Zakres podstawowy II.1
• Powtórzenie, synteza i rozszerzenie słownictwa z zakresu I 3 obszarów podstawy programowej w kontekście egzaminacyjnym: 1. Człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania); 2. Miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe); 3. Edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne); 4. Praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy); 5. Życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, problemy); 6. Żywnienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne); 7. zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług); 8. Podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z	• Konsolidacja i zestawienie wszystkich czasów gramatycznych drugiego etapu edukacyjnego (Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Future Simple, Present Perfect). • Strona bierna w czasach Present Simple oraz Past Simple (zdania twierdzące, przeczące, pytania szczegółowe) – tworzenie i przekształcanie ze strony czynnej. • Mowa zależna (Reported Speech): wyłączenie w podstawowym zakresie (relacjonowanie prostych wypowiedzi, prośb i nakazów za pomocą czasowników say, tell, ask, without complex sequence of tenses). • Czasowniki statyczne wyrażające stany emocjonalne i procesy myślowe (np. know, think, agree, hate, want, prefer, look, seem, sound, have, own). • Dopełniacz saksoński w odniesieniu do liczby pojedynczej i mnogiej rzeczowników. • Zaimki względne (who, which, where, when, whose) wprowadzające zdania przydawkowe. • Czasowniki modalne wyrażające pozwolenie, konieczność, nakaz, zakaz i brak konieczności w przeszłości i teraźniejszości (can, could, must, have to, had to, mustn't, should). • Konstrukcje wyrażające osobiste preferencje: I'd rather / I'd

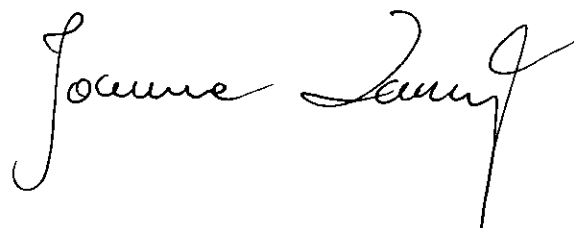
nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie); 9. Kultura (np. twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media); 10. Sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu); 11. Zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie); 12. Nauka i technika (np. wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych); 13. Świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, ochrona środowiska naturalnego).	prefer'. • Struktura 'used to' w ujęciu biernym/recepcyjnym do opisu dawnych zwyczajów (jako element poszerzony). • Zdania warunkowe (Conditionals): Typ 0 (prawdy ogólne), Typ 1 (realna przyszłość) oraz wprowadzenie do Typu 2 (gdybanie). • Czasowniki złożone (Phrasal Verbs): najpopularniejsze czasowniki frazowe (give up, fill in, look for, turn on).
--	--

Joanna Zarek

**Zasady oceniania na lekcjach języka angielskiego w klasie VIII
w roku szkolnym 2026/2027**

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - ★ sprawdziany/testy
 - ★ kartkówki zapowiedziane i niezapowiedziane
 - ★ odpowiedzi ustne
 - ★ zadania wykonywane indywidualnie, w parach lub grupach
 - ★ karty pracy
 - ★ prace projektowe
 - ★ bieżąca obserwacja postępów ucznia - aktywność i praca na lekcji
 - ★ zadania/testy/projekty wykonywane online
 - ★ udział w konkursach i uroczystościach związanych z językiem angielskim
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - ★ dziennik elektroniczny
 - ★ sprawdziany
 - ★ kartkówki
 - ★ prace projektowe
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - ★ systematycznie uczestniczył w zajęciach,
 - ★ współpracował z nauczycielem,
 - ★ starał się być aktywny i poprawiać oceny,
 - ★ był przygotowany do zajęć,
 - ★ starał się nadrabiać zaległości w przypadku nieobecności,
 - ★ był obecny na wszystkich zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności (z ewentualnym uzupełnieniem w terminie dodatkowym).

Podpis nauczyciela

TABELE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH – JĘZYK NIEMIECKI

KLASA VIII

Podręcznik: „Das ist Deutsch! KOMPAKT 8” (Wydawnictwo Nowa Era)
Precyzyjne i mierzalne kryteria sukcesu sformułowane w języku „JA”

Starter: Wiederholung (Powtórzenie i konsolidacja z klasy VII)

Poziom wymagań i ocena	Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)
Dopuszczający (2) <i>Poziom Zapamiętania</i>	– Rozpoznaję i poprawnie wypowiadam podstawowe powitania i pożegnania o różnych porach dnia. – Podaję swoje imię, wiek oraz pochodzenie na bazie prostego, gotowego schematu. – Liczę obiekty w zakresie od 1 do 100 po niemiecku.
Dostateczny (3) <i>Poziom Rozumienia</i>	– Przedstawiam się z imienia, podaję swój wiek, miejsce zamieszkania oraz kraj pochodzenia (Ich wohne in... Ich komme aus...). – Samodzielnie i poprawnie odmieniam czasowniki regularne oraz posiłkowe sein i haben w czasie teraźniejszym Präsens. – Prawidłowo pytam rówieśnika o podstawowe dane osobowe.
Dobry (4) <i>Poziom Zastosowania</i>	– Przeprowadzam krótki, swobodny dialog powitalny z kolegą lub koleżanką, zadając pytania o samopoczucie i dane. – Sprawnie i bezbłędnie posługuję się zaimkami dzierżawczymi mein, dein w mianowniku (Nominativ). – Tworzę proste zdania oznajmujące i pytające z poprawnym szykłem wyrazów.
Bardzo dobry (5) <i>Poziom Analizy</i>	– Swobodnie łączę informacje o sobie, swojej rodzinie, miejscu zamieszkania i zainteresowaniach w spójną, kilkuzdaniową wypowiedź ustną. – Poprawnie odmieniam czasowniki nieregularne (np. fahren, lesen, sprechen) oraz czasowniki modalne w liczbie pojedynczej i mnogiej. – Samodzielnie wykonuję ćwiczenia leksykalno-gramatyczne bez pomocy nauczyciela.
Celujący (6) <i>Poziom Tworzenia</i>	– Samodzielnie i płynnie redaguję krótki, poprawny językowo e-mail do rówieśnika, w którym wyczerpująco przedstawiam siebie i swoją klasę. – Wykazuję się nienaganną, naturalną wymową oraz prawidłowym akcentem wyrazowym i zdaniowym.

Kapitel 1: Leute um mich herum (Ludzie wokół mnie)

Poziom wymagań i ocena	Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)
Dopuszczający (2) <i>Poziom Zapamiętania</i>	– Rozpoznaję i nazywam z pomocą ilustracji podstawowe cechy charakteru i wyglądu zewnętrznego (np. nett, groß, schlank). – Znam nazwy kilku przyborów szkolnych i przedmiotów. – Rozpoznaję formę czasownika sein w czasie przeszłym Präteritum (war, warst, war).
Dostateczny (3) <i>Poziom Rozumienia</i>	– Opisuję prostymi zdaniami swój wygląd zewnętrzny oraz cechy charakteru wybranego kolegi lub koleżanki. – Odmieniam czasownik sein w czasie przeszłym Präteritum we wszystkich

Poziom wymagań i ocena**Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)****Dobry (4)****Poziom Zastosowania**

- osobach liczby pojedynczej i stosuję go w prostych zdaniach.
- Rozumiem proste teksty słuchane i czytane dotyczące opisu postaci.

- Charakteryzuję ludzi ze swojego otoczenia, zadając pytania o ich cechy, umiejętności i zainteresowania oraz reaguję na odpowiedzi.
- Poprawnie stosuję czasowniki modalne dürfen, sollen, wollen w zdaniach oznajmujących z właściwym szykiem wyrazów.
- Wskazuję podstawowe różnice w wyglądzie i zachowaniu ludzi.

Bardzo dobry (5)**Poziom Analizy**

- Szczegółowo i spójnie opisuję charakter, cechy wyglądu oraz relacje panujące między rówieśnikami w klasie.
- Bez błędnie stosuję odmianę rzeczownika po przyimkach an, auf, in, bei wymagających użycia celownika (Dativ).
- Samodzielnie analizuję i porównuję cechy charakteru różnych osób, stosując antonimy (np. freundlich – unfreundlich).

Celujący (6)**Poziom Tworzenia**

- Projektuję i prezentuję przed klasą autorski projekt (np. kolaż lub prezentację multimedialną) przedstawiający mojego najlepszego przyjaciela.
- Samodzielnie i bez przygotowania odgrywam powierzoną mi rolę w scenkach dialogowych, dbając o płynność wypowiedzi.

Kapitel 2: Pflicht und Vergnügen (Obowiązki i przyjemności)**Poziom wymagań i ocena****Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)****Dopuszczający (2)****Poziom Zapamiętania**

- Rozpoznaję i nazywam podstawowe czynności oraz typowe obowiązki domowe na obrazkach (np. den Müll wegbringen, abwaschen).
- Znam nazwy podstawowych pomieszczeń w domu.
- Rozpoznaję Imiesłowy czasu przeszłego Partizip II najpopularniejszych czasowników.

Dostateczny (3)**Poziom Rozumienia**

- Opowiadam prostymi zdaniami o moich codziennych obowiązkach w domu i o tym, jak wygląda mój typowy poranek.
- Tworzę formy czasu przeszłego złożonego Perfekt dla czasowników regularnych i stosuję je w prostych zdaniach.
- Rozumiem ogólny sens prostego zaproszenia lub wiadomości e-mail.

Dobry (4)**Poziom Zastosowania**

- Pytam rówieśnika o jego obowiązki domowe i plany, a także sprawnie reaguję na zaproszenie (przyjmuję lub odrzucam prośbę).
- Poprawnie buduję zdania podrzędnie złożone ze spójnikiem weil (ponieważ), zachowując właściwy szyk końcowy zdania.
- Formułuję proste zaproszenie pisemne na przyjęcie urodzinowe według wzoru.

Bardzo dobry (5)**Poziom Analizy**

- Spójnie, płynnie i szczegółowo opowiadam o wydarzeniach z przeszłości (np. o tym, co robiłem wczoraj), poprawnie różnicując czasowniki regularne, nieregularne i rozdzielnie złożone w czasie przeszłym Perfekt.
- Bez błędnie stosuję czasowniki posiłkowe haben lub sein w Perfekt w zależności od charakteru czasownika.
- Samodzielnie i poprawnie adresuję i redaguję formalny list lub e-mail z zaproszeniem.

Poziom wymagań i ocena**Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)****Celujący (6)***Poziom Tworzenia*

- Samodzielnie odgrywam bez przygotowania rozbudowane, dynamiczne scenki dialogowe (np. negocjowanie podziału obowiązków domowych w rodzinie).
- Porównuję obowiązki domowe nastolatków w Polsce i w Niemczech, swobodnie wyrażając i argumentując swoje opinie.

Kapitel 3: Immer gesund und fit (Zawsze zdrowi i sprawni)**Poziom wymagań i ocena****Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)****Dopuszczający (2)***Poziom Zapamiętania*

- Rozpoznaję i wskazuję na ilustracji podstawowe części ciała, wybrane dyscypliny sportu i artykuły spożywcze.
- Rozpoznaję ze słuchu proste nazwy chorób i dolegliwości.
- Znam odmianę czasownika modalnego müssen w liczbie pojedynczej.

Dostateczny (3)*Poziom Rozumienia*

- Informuję, co mnie boli i jak się czuję, używając prostej struktury (np. Mein Kopf tut weh. Ich bin krank.).
- Znam formy trybu rozkazującego Imperativ dla 2. osoby liczby pojedynczej (np. Mach das Bett!, Trink warmen Tee!).
- Rozumiem ogólny sens prostych zaleceń i rad zdrowotnych.

Dobry (4)*Poziom Zastosowania*

- Pytam kolegę o samopoczucie, aktywnie reaguję na jego dolegliwości i formułuję proste, przyjacielskie rady i zakazy.
- Sprawnie stosuję czasownik modalny müssen w liczbie pojedynczej i mnogiej z poprawnym szykiem wyrazów.
- Wskazuję na obrazku produkty zdrowe i niezdrowe dla organizmu.

Bardzo dobry (5)*Poziom Analizy*

- Odgrywam w pełni poprawny, rozbudowany dialog u lekarza lub w aptece, precyzyjnie opisując skomplikowane objawy chorobowe.
- Tworzę i stosuję zdania podrzędnie złożone ze spójnikiem dass (że) oraz właściwie posługuję się trybem rozkazującym dla 2. os. lp., lm. oraz formy grzecznościowej Sie.
- Spójnie argumentuję zalety zdrowego odżywiania i uprawiania sportu.

Celujący (6)*Poziom Tworzenia*

- Samodzielnie opracowuję i prezentuję przed klasą oryginalny, niemieckojęzyczny poradnik lub ulotkę o tematyce prozdrowotnej (np. Jak dbać o kondycję).
- Płynnie i bezbłędnie interpretuję skomplikowany, oryginalny artykuł popularnonaukowy o zdrowiu.

Kapitel 4: Mein Zuhause (Mój dom i moje mieszkanie)**Poziom wymagań i ocena****Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)****Dopuszczający (2)***Poziom Zapamiętania*

- Rozpoznaję i nazywam z pomocą ilustracji podstawowe pomieszczenia w domu (np. Küche, Bad, Wohnzimmer) oraz wybrane meble.
- Rozpoznaję podstawowe przyimki określające położenie obiektów (np. in, auf, unter).
- Znam zaimki dzierżawcze w mianowniku (Nominativ).

Poziom wymagań i ocena**Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)****Dostateczny (3)***Poziom Rozumienia*

- Opisuję prostymi zdaniami swój pokój, wymieniając znajdujące się w nim sprzęty i określając ich cechy (np. Das Bett ist groß. Der Schrank ist braun.).
- Rozróżniam pytania Wo? (Gdzie? – stan statyczny) i Wohin? (Dokąd? – kierunek/ruch) w prostych kontekstach.
- Rozumiem proste opisy mieszkań.

Dobry (4)*Poziom Zastosowania*

- Precyzyjnie opisuję położenie mebli w przestrzeni pokoju, poprawnie dobierając przypadki po przyimkach statycznych (celownik – Dativ) i dynamicznych (biernik – Akkusativ).
- Zadaję koledze pytania o jego dom oraz położenie poszczególnych przedmiotów w jego pokoju.
- Projektuję plan swojego pokoju i opisuję go krótko na piśmie.

Bardzo dobry (5)*Poziom Analizy*

- Szczegółowo, płynnie i bezbłędnie opisuję dom swoich marzeń lub nietypowe mieszkanie, poprawnie posługując się zaimkami dzierżawczymi w celowniku i bierniku.
- Spójnie i logicznie stosuję pełną regułę tzw. Wechselpräpositionen (przyimków dwużnych) w różnicowanych ćwiczeniach i wypowiedziach.
- Porównuję warunki mieszkaniowe w Polsce i w Niemczech.

Celujący (6)*Poziom Tworzenia*

- Samodzielnie i bez przygotowania wcielam się w rolę agenta nieruchomości lub architekta wnętrz, oprowadzając potencjalnego klienta po domu i wyczerpująco zachwalając walory estetyczne i użytkowe.
- Tworzę rozbudowany, oryginalny projekt aranżacji pokoju i bronię go przed klasą.

Kapitel 5: Alle Wege führen zum Ziel (Wszystkie drogi prowadzą do celu)**Poziom wymagań i ocena****Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)****Dopuszczający (2)***Poziom Zapamiętania*

- Rozpoznaję i nazywam podstawowe środki lokomocji na obrazkach (np. Bus, Auto, Zug, Fahrrad) oraz najważniejsze budynki w mieście.
- Rozpoznaję ze słuchu proste pytania o kierunek i drogę.
- Rozpoznaję liczebniki w zakresie cen i godzin.

Dostateczny (3)*Poziom Rozumienia*

- Pytam przechodnia o drogę do wybranego miejsca według wzoru (np. Wie komme ich zum Bahnhof?) i rozumiem proste wskazówki kierunkowe.
- Mówię, czym i z kim podróżuję lub dojeżdżam do szkoły (np. Ich fahre mit dem Bus / mit meiner Schwester.).
- Odczytuję i rozumiem proste informacje z rozkładu jazdy.

Dobry (4)*Poziom Zastosowania*

- Precyzyjnie opisuję koledze drogę do celu na planie miasta, sprawnie posługując się przyimkami z celownikiem (Dativ) oraz zwrotami kierunkowymi (np. geh geradeaus, boga nach links).
- Przeprowadzam dialog w kasie kolejowej lub przy biletomacie – kupuję bilet, pytam o peron, odjazdy i ceny połączeń.
- Zapisuję poprawnie prostą informację turystyczną.

Bardzo dobry (5)*Poziom Analizy*

- Swobodnie i ze szczegółami opisuję dłuższą trasę poruszania się po obcym mieście na podstawie autentycznej mapy, poprawnie stosując przyimki zu, mit, nach, von.
- Samodzielnie wyszukuję informacje o połączeniach kolejowych na niemieckojęzycznych stronach internetowych (np. DB) i analizuję optymalne

Poziom wymagań i ocena

Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)

trasy.

– Bezbłędnie stosuję odmianę rzeczownika i rodzajnika w celowniku po przyimkach.

Celujący (6)

Poziom Tworzenia

– Opracowuję i prezentuję przed klasą autorski, szczegółowy plan jednodniowej wycieczki po wybranym mieście DACHL (np. Berlin, Wiedeń), uwzględniając czasy przejazdów, środki lokomocji, budżet i zabytki.
– Odgrywam bez przygotowania skomplikowane scenki kryzysowe na dworcu (np. spóźnienie pociągu, zagubienie bagażu).

Kapitel 6: Die Welt um mich herum (Świat wokół mnie)

Poziom wymagań i ocena

Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)

Dopuszczający (2)

Poziom Zapamiętania

– Rozpoznaję i nazywam z pomocą ilustracji podstawowe zjawiska pogodowe (np. słońce, deszcz, śnieg) oraz popularne zwierzęta dzikie i domowe.
– Rozpoznaję nazwy kilku krajów europejskich i kontynentów.
– Znam pory roku po niemiecku.

Dostateczny (3)

Poziom Rozumienia

– Opisuję prostymi zdaniami aktualną pogodę za oknem (np. Heute scheint die Sonne. Es ist warm.).
– Tworzę proste zdania porównawcze, używając podstawowej struktury (np. tak samo jak...: so... wie).
– Rozumiem ogólny sens prostych komunikatów pogodowych.

Dobry (4)

Poziom Zastosowania

– Opowiadam o pogodzie w poszczególnych porach roku oraz o tym, jakie aktywności i sporty wtedy chętnie wykonuję.
– Poprawnie stopniuję przymiotniki i przysłówki regularne (np. klein – kleiner – am kleinsten).
– Zadam pytania rówieśnikowi o jego ulubione zwierzęta oraz stosunek do ochrony środowiska.

Bardzo dobry (5)

Poziom Analizy

– Swobodnie dyskutuję o globalnych problemach klimatycznych, ekologii i segregacji śmieci, poprawnie stosując stopniowanie przymiotników nieregularnych (np. gut – besser – am besten, viel – mehr – am meisten).
– Szczegółowo opisuję tryb życia, środowisko naturalne i cechy charakterystyczne dzikich zwierząt na podstawie opisu tekstowego.
– Bezbłędnie buduję zdania porównawcze stopnią wyższego ze spójnikiem als (niż).

Celujący (6)

Poziom Tworzenia

– Wcielam się w rolę prezentera pogody i prowadzę przed klasą profesjonalną prognozę pogody dla Europy na bazie autentycznej mapy synoptycznej, swobodnie i płynnie budując zdania.
– Przygotowuję i prezentuję klasie autorski projekt ekologiczny zachęcający do ochrony środowiska w szkole.

Jabłońska

Zasady oceniania na lekcjach języka niemieckiego w klasach 4-8

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - kartkówka zapowiedziana,
 - test,
 - odpowiedź ustna,
 - prace pisemne
 - prace projektowe w grupach,
 - prace plastyczno – językowe,
 - aktywność (ClassDojo)
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - prace przechowywane w szkole: testy
 - wklejki do zeszytu, do podpisu dla rodziców: kartkówki, prace pisemne
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - starał się być aktywny,
 - próbował poprawiać oceny, gdy zaistniała taka potrzeba,

Podpis nauczyciela

Jabłońska

DZIAŁ I: Druga wojna światowa i losy ziem polskich pod okupacją (1939–1945)

Poziom / Ocena	Szczegółowe kryteria wymagań (Uczeń...)
Ocena dopuszczająca (2) [Zapamiętywanie]	- wskazuje datę rozpoczęcia II wojny światowej (1 IX 1939) oraz agresji Związku Sowieckiego na Polskę (17 IX 1939); - wskazuje na mapie granice podziału ziem polskich między okupantów pod koniec 1939 r.; - rozpoznaje i poprawnie nazywa podstawowe pojęcia: obóz koncentracyjny, zagłada (Holokaust), getto, Polskie Państwo Podziemne, Powstanie Warszawskie; - wymienia postacie o doniosłym znaczeniu dla polskiej historii wojennej: Witolda Pileckiego oraz Danutę Siedzikówną „Inkę”.
Ocena dostateczna (3) [Rozumienie]	- opisuje kluczowe etapy i wydarzenia wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 r. (np. bohaterską obronę Westerplatte, poczty w Gdańsku lub Warszawy); - opisuje metody terroru okupantów niemieckich i sowieckich (zbrodnia katyńska, obozy Auschwitz-Birkenau, Palmiry, masowe wywózki, wysiedlenia); - wyjaśnia bezpośrednie przyczyny oraz historyczne znaczenie wybuchu Powstania Warszawskiego; - charakteryzuje strukturę Polskiego Państwa Podziemnego i opisuje formy cywilnego oraz zbrojnego oporu wobec okupantów.
Ocena dobra (4) [Zastosowanie]	- porównuje założenia, metody oraz formy represji polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce; - charakteryzuje zróżnicowane postawy Polaków wobec Holokaustu, podając przykłady pomocy Żydom (Sprawiedliwi wśród Narodów Świata, działalność Rady Pomocy Żydom „Żegota”); - wyjaśnia przyczyny, charakter i bezpośrednie następstwa tragicznego konfliktu polsko-ukraińskiego, w tym ludobójstwa na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej; - sytnuje w czasie i przestrzeni działania głównych polskich formacji zbrojnych na różnych frontach i obszarach wojny (np. bitwa o Anglę, bitwa o Monte Cassino, walki na froncie wschodnim).
Ocena bardzo dobra (5) [Analiza]	- analizuje militarny, wywiadowczy i dyplomatyczny wkład Polaków w ostateczne zwycięstwo nad państwami Osi podczas II wojny światowej; - analizuje postanowienia i decyzje konferencji Wielkiej Trójki (Teheran, Jalta, Poczdam) i wyjaśnia ich konsekwencje dla suwerenności oraz powojennych zmian granic Polski; - ocenia i uzasadnia stanowisko oraz postawy sojuszników zachodnich oraz Związku Sowieckiego wobec wybuchu i przebiegu Powstania Warszawskiego; - analizuje i wyjaśnia militarne oraz gospodarcze przyczyny klęski państw Osi w 1945 roku.

Ocena celująca (6)
[Ocenianie / Tworzenie]

- samodzielnie bada i krytycznie ocenia wybrane relacje świadków historii, pamiętniki lub dokumenty źródłowe dotyczące zbrodni katyńskiej, Palmir lub ludobójstwa na Wołyniu, formułując spójne, dojrzałe wnioski badawcze;
- formułuje i uzasadnia w formie pisemnej (esej, rozprawka lub referat naukowy) własną ocenę polityczno-wojskowych wyborów rządu RP na wychodźstwie oraz dowództwa AK w latach 1943–1945.

DZIAŁ II: Świat w okresie zimnej wojny i dekolonizacji (1945–1991)

Poziom / Ocena	Szczegółowe kryteria wymagań (Uczeń...)
Ocena dopuszczająca (2) [Zapamiętywanie]	• wyjaśnia pojęcie zimnej wojny oraz wskazuje na mapie podział Europy na blok wschodni i zachodni; • poprawnie rozpoznaje skróty i symbole organizacji międzynarodowych oraz sojuszy: ONZ, NATO, Układ Warszawski; • wymienia przynajmniej dwa kraje poza Europą, w których doszło do otwartych konfliktów zbrojnych w okresie zimnej wojny; • wskazuje na mapie główne państwa należące do NATO i Układu Warszawskiego.
Ocena dostateczna (3) [Rozumienie]	• wyjaśnia przyczyny rozpadu koalicji antyhitlerowskiej po zakończeniu wojny i narodzin dwubiegunowego podziału świata; • opisuje główne cele powołania, strukturę i rolę Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w utrzymaniu pokoju; • opisuje bezpośrednie przyczyny oraz globalne następstwa procesów dekolonizacyjnych w Azji i Afryce; • wymienia główne etapy, traktaty i cele Integracji europejskiej po II wojnie światowej.
Ocena dobra (4) [Zastosowanie]	• charakteryzuje i lokalizuje na mapie przyczyny, przebieg oraz skutki wybranego konfliktu zimnowojennego (np. wojna w Korei, kryzys kubański lub wojna w Wietnamie); • opisuje przyczyny, przebieg i potęgę metody zbrojnych interwencji ZSRS w bloku wschodnim (Węgry 1956 r., Czechosłowacja 1968 r.); • charakteryzuje kluczowe przemiany kulturowe, społeczne i obyczajowe w drugiej połowie XX wieku (początki kultury masowej, rewolucja obyczajowa, rola muzyki i mediów); • opisuje genezę konfliktu na Bliskim Wschodzie oraz główne przemiany polityczne w Chinach po II wojnie światowej.
Ocena bardzo dobra (5) [Analiza]	• porównuje i analizuje zasady funkcjonowania ładu wersalskiego po I wojnie światowej z powojennym ładem jaltańsko-poczdamskim; • analizuje przyczyny rozpadu bloku wschodniego, zjednoczenia Niemiec oraz rozpadu Związku Sowieckiego w latach 1989–1991, wykazując sprzężenie między kryzysem gospodarki a przemianami ustrojowymi; • wyjaśnia wpływ wyścigu zbrojeń i rywalizacji kosmicznej między USA a ZSRS na załamanie gospodarcze i strukturalne bloku komunistycznego.

Ocena celująca (6)
[Ocenianie / Tworzenie]

- ocenia bilans i geopolityczne skutki dekolonizacji, wskazując jej współczesne następstwa społeczne, gospodarcze i konflikty neokolonialne we współczesnym świecie;
- tworzy autorski esej lub projekt multimedialny analizujący proces infiltracji i wpływ zachodniej kultury popularnej (muzyka rockowa, dżinsy, kino) na erozję świadomości ideologicznej młodzieży w krajach bloku wschodniego.

DZIAŁ III: Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) w latach 1944–1989

Poziom / Ocena	Szczegółowe kryteria wymagań (Uczeń...)
Ocena dopuszczająca (2) [Zapamiętywanie]	• wskazuje na mapie powojenne granice Polski, zmiany terytorialne oraz nową stolicę kraju; • podaje daty roczne przełomowych wydarzeń: wprowadzenia stanu wojennego (1981) oraz obrad Okrągłego Stołu (1989); • identyfikuje postacie przywódców PRL oraz opozycji: Bolesława Bierut, Władysława Gomułkę, Edwarda Gierka, kardynała Stefana Wyszyńskiego, papieża Jana Pawła II, Lecha Wałęsę; • rozpoznaje i definiuje pojęcia: stalinizm, cenzura, opozycja antykomunistyczna, stan wojenny, NSZZ „Solidarność”.
Ocena dostateczna (3) [Rozumienie]	• opisuje polityczne i militarne okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów przy decydującym wsparciu ZSRS; • opisuje aparat i system terroru stalinowskiego w Polsce (rola MBP, UB, cenzury politycznej, prześladowania podziemia i Kościoła); • opisuje realia życia codziennego i warunki ekonomiczne w PRL (gospodarka centralnie planowana, braki rynkowe, system kartkowy, kolejki); • wyjaśnia przyczyny, charakter oraz bezpośrednie skutki robotniczego buntu w Poznaniu (Czerwiec 1956) oraz Grudnia 1970 i Czerwca 1976 r.; • opisuje okoliczności powstania, cele oraz pokojowy charakter wielkiego ruchu społecznego NSZZ „Solidarność” po strajkach sierpniowych 1980 r.
Ocena dobra (4) [Zastosowanie]	• porównuje przyczyny, zasięg, formy oporu społecznego oraz konsekwencje kolejnych kryzysów polityczno-społecznych w PRL (1956, 1968, 1970, 1976, 1980 r.); • wyjaśnia kluczowe znaczenie wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża (1978) oraz jego pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny (1979) dla przebudzenia świadomości obywatelskiej Polaków; • opisuje przyczyny i cele wprowadzenia stanu wojennego, brutalne metody represji (internowania, pacyfikacja kopalni „Wujek”) oraz formy podziemnego oporu społecznego; • charakteryzuje narodziny, struktury i formy działalności zorganizowanej opozycji demokratycznej w latach 70. (np. Komitet Obrony Robotników KOR, wydawnictwa niezależne).

Ocena bardzo dobra (5)
[Analiza]

- analizuje wielopłaszczyznowe formy, koszty i mechanizmy uzależnienia politycznego, militarnego oraz gospodarczego PRL od decyzji Związku Sowieckiego;
- uzasadnia, dlaczego powstanie NSZZ „Solidarność” było fenomenem bez precedensu w całym bloku wschodnim i analizuje jego decydujący wpływ na demontaż systemu komunistycznego;
- analizuje przyczyny, postawy stron oraz postanowienia Okrągłego Stołu, oceniając ich znaczenie dla ukształtowania pokojowej drogi wyjścia z komunizmu.

Ocena celująca (6)
[Ocenianie / Tworzenie]

- krytycznie analizuje wybrane materiały propagandowe PRL (plakaty polityczne, artykuły z 'Trybuny Ludu', Polską Kronikę Filmową), obnażając mechanizmy manipulacji językowej, dezinformacji i kreowania kultu jednostki;
- formułuje i broni w debacie klasowej własnej, ustrukturyzowanej oceny historycznej postaw Polaków wobec narzuconej władzy, uwzględniając postawy oporu (np. Żołnierze Wyklęci, opozycja), konformizmu, przystosowania i kolaboracji.

DZIAŁ IV: Narodziny III Rzeczypospolitej i miejsce Polski we współczesnym świecie (po 1989 r.)

Poziom / Ocena	Szczegółowe kryteria wymagań (Uczeń...)
Ocena dopuszczająca (2) [Zapamiętywanie]	• wskazuje historyczną datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych w powojennej Polsce (4 czerwca 1989 r.); • podaje dokładne daty roczne przystąpienia Polski do sojuszu NATO (1999) oraz Unii Europejskiej (2004); • poprawnie definiuje podstawowe pojęcia: transformacja ustrojowa, hiperinflacja, prywatyzacja, NATO, Unia Europejska; • wskazuje na mapie politycznej Europy nowych sąsiadów Polski powstałych po rozpadzie ZSRS, Czechosłowacji i zjednoczeniu Niemiec.
Ocena dostateczna (3) [Rozumienie]	• opisuje kluczowe reformy i przemiany ustrojowo-polityczne w latach 1989–1997, w tym uchwalenie demokratycznej Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w 1997 r.; • wyjaśnia motywy i cele polityki zagranicznej Polski dążącej do integracji ze strukturami bezpieczeństwa i gospodarki zachodniej (NATO, UE); • opisuje główne zmiany makroekonomiczne i społeczne związane z przejściem od systemu gospodarki nakazowo-rozdziałowej do wolnorynkowej.
Ocena dobra (4) [Zastosowanie]	• charakteryzuje reformy gospodarcze przełomu lat 80. i 90. (tzw. plan Balcerowicza), wskazując ich bezpośredni wpływ na strukturę polskiej gospodarki; • wyjaśnia przyczyny, formy i konsekwencje głębokich napięć społecznych towarzyszących procesom transformacji (strukturalne bezrobocie, likwidacja PGR-ów, niepokoje społeczne); • charakteryzuje i porządkuje chronologicznie etapy oraz trudności dyplomatyczne na drodze Polski do NATO oraz Unii Europejskiej.
Ocena bardzo dobra (5) [Analiza]	• analizuje i sporządza zrównoważony, wieloaspektowy bilans transformacji ustrojowej III RP, zestawiając niewątpliwe sukcesy polityczno-gospodarcze z ogromnymi kosztami społecznymi; • ocenia strategiczne znaczenie i skutki obecności Polski w strukturach NATO i UE dla współczesnego bezpieczeństwa militarnego oraz rozwoju społeczno-gospodarczego kraju; • analizuje procesy przemian społecznych, obyczajowych i kulturowych w Polsce po 1989 r. w dobie globalizacji i gwałtownego rozwoju technologii cyfrowych.
Ocena celująca (6) [Ocenianie / Tworzenie]	• samodzielnie planuje, przeprowadza i opracowuje badanie historyczne (np. wywiad narracyjny ze świadkiem historii – rodzicem, dziadkiem, lokalnym przedsiębiorcą) na temat wpływu transformacji gospodarczej lat 90. na codzienne życie mieszkańców regionu, krytycznie analizując zebrany materiał ustny; • analizuje, ocenia i podejmuje merytoryczną, ustrukturyzowaną dyskusję na temat aktualnej roli międzynarodowej i wyzwań geopolitycznych stojących przed Polską, wykazując ich uwarunkowania historyczne.

Dorota Piśzuelu

Zasady oceniania na lekcjach historii w klasie VIII

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób: sprawdziany, kartkówki zapowiedziane oraz niezapowiedziane, odpowiedzi ustne, projekty edukacyjne, aktywność na lekcji, ustne i pisemne przygotowanie do zajęć na zadany temat, rysunki tematyczne, sprawozdania z wycieczek edukacyjnych, udział w konkursach i uroczystościach o charakterze historycznym.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 Statutu szkoły, obejmuje: prace pisemne: sprawdziany, testy wyboru, kartkówki (zostają w szkole), prace plastyczne, krzyżówki notatki w zeszytach uczniowskich (oddaje uczniowi), inne prace wynikające z kreatywności ucznia lub będące efektem projektów edukacyjnych (oddaje uczniowi).
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - systematycznie uczestniczył w zajęciach,
 - starał się współpracować z nauczycielem,
 - starał się być aktywny, poprawiać oceny,
 - prowadził zeszyt przedmiotowy i posiadał przybory szkolne.

Podpis nauczyciela

Dorota Piszczyk

Poziom / Ocena	Wątek 1: Społeczna natura człowieka i konflikty	Wątek 2: Rodzina jako grupa i gospodarstwo domowe	Wątek 3: Szkoła i społeczność uczniowska	Wątek 4: Nieletni wobec prawa i cyberprzestrzeń
Ocena dopuszczająca (2) [Zapamiętywanie]	- wymienia podstawowe potrzeby społeczne człowieka (kontakt, przynależność, uznanie) - wymienia cechy grup społecznych	- charakteryzuje rodzinę jako grupę społeczną - wymienia główne źródła dochodów i kategorie wydatków gospodarstwa domowego	- przedstawia podstawowe funkcje szkoły - wymienia prawa i obowiązki ucznia	- rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną (w tym werbalną) wobec siebie i innych - wymienia podstawowe uprawnienia policji w kontakcie z nieletnim
Ocena dostateczna (3) [Rozumienie]	- wyjaśnia znaczenie potrzeb społecznych w życiu człowieka - charakteryzuje grupę koleżeńską oraz grupę zadaniową	- przedstawia i opisuje rolę rodziców oraz osób starszych w rodzinie - wyjaśnia, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe i jak planuje się jego budżet	- charakteryzuje klasę szkolną jako grupę - opisuje życie szkolnej społeczności i wyjaśnia działania samorządu uczniowskiego	- przedstawia podstawowe korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu - wyjaśnia, jak należy reagować na przemoc w cyberprzestrzeni
Ocena dobra (4) [Zastosowanie]	- rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej oraz stosuje proste sposoby podejmowania wspólnych decyzji - podaje przykłady sytuacji społecznych, w których należy zachować się asertywnie	- przedstawia i stosuje w praktyce prawa i obowiązki dzieci w rodzinie - opracowuje prosty, zrównoważony miesięczny budżet gospodarstwa domowego	- rozpoznaje przypadki naruszania praw uczniów oraz pracowników szkoły - wykorzystuje znane procedury i przedstawia sposoby dochodzenia naruszonych praw	- wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw - wskazuje konkretne osoby i instytucje, które należy powiadomić w sytuacjach przemy
Ocena bardzo dobra (5) [Analiza]	- uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną i efektywna współpraca przynosi korzyści - analizuje przyczyny konfliktów w grupie (sprzeczne interesy, inne cele) oraz zalety i wady sposobów ich rozwiązywania	analizuje wartości ważne dla jego rodziny oraz wpływ, jaki rodzina wywiera na rozwój dzieci	- analizuje i ocenia działania samorządu uczniowskiego pod kątem wpływu na życie szkoły - uzasadnia konieczność obrony praw wszystkich członków społeczności szkolnej	- analizuje społeczne i prawne skutki cyberprzemocy oraz agresji rówieśniczej - analizuje swoje prawa w kontakcie ze służbami porządkowymi oraz uzasadnia znaczenie ich przestrzegania
Ocena celująca (6) [Tworzenie / Ocenianie]	- argumentuje znaczenie asertywności jako ochrony przed nieakceptowanymi zachowaniami - projektuje autorski scenariusz mediacji rówieśniczej służący rozwiązaniu skomplikowanego konfliktu w klasie	- ocenia znaczenie tradycji i więzi międzypokoleniowych w rodzinie - tworzy symulację planu finansowego gospodarstwa domowego w warunkach kryzysowych (np. inflacji lub utraty dochodu)	- samodzielnie projektuje i inicjuje działania na rzecz społeczności szkolnej (np. projekt regulaminu samorządu, akcję edukacyjną o prawach ucznia) - ocenia stopień przestrzegania praw ucznia w szkole i proponuje udoskonalenia	- opracowuje dla młodszych uczniów profilaktyczny poradnik bezpiecznego zachowania w sieci i reagowania na cyberstalking - ocenia skuteczność systemowych rozwiązań prawnych w zakresie resocjalizacji nieletnich

DZIAŁ II: PRAWA CZŁOWIEKA, SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE I MEDIA

Poziom / Ocena	Wątek 1: Prawa człowieka i ich ochrona państwowa	Wątek 2: Prawa dziecka i Rzecznik Praw Dziecka	Wątek 3: Społeczeństwo obywatelskie i zaangażowanie	Wątek 4: Środki masowego przekazu i opinia publiczna
Ocena dopuszczająca (2) [Zapamiętywanie]	- wyjaśnia, że godność człowieka jest podstawą praw człowieka - wymienia podstawowe prawa i wolności polityczne zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	- wymienia podstawowe prawa dzieci - wskazuje postać i podstawowe zadania Rzecznika Praw Dziecka	- wymienia cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, solidarność) - podaje definicję wolontariatu i przykłady działań wolontariuszy	- przedstawia główne funkcje i rodzaje środków masowego przekazu - odróżnia w przekazie medialnym informacje o faktach od komentarzy i opinii
Ocena dostateczna (3) [Rozumienie]	- wyjaśnia, dlaczego godność jest źródłem powszechnych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka - wymienia przykłady działań Rzecznika Praw Obywatelskich	- opisuje przepisy Konwencji o prawach dziecka i jej znaczenie międzynarodowe - opisuje rolę i uprawnienia Rzecznika Praw Dziecka w Polsce	- opisuje cele i formy działań organizacji pozarządowych (NGO) aktywnych w społeczności lokalnej - opisuje przedsięwzięcia podejmowane przez młodzieżowe rady gminy / miasta	- wyjaśnia znaczenie wolnych środków masowego przekazu dla wolności słowa w państwie - opisuje, na czym polega rzetelność dziennikarska
Ocena dobra (4) [Zastosowanie]	- wykazuje różnice między prawami a wolnościami człowieka na przykładach z Konstytucji RP - analizuje preambułę Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka - przedstawia przykłady działań organizacji pozarządowych na rzecz praw człowieka	- rozpoznaje przypadki naruszania praw dziecka w swoim otoczeniu - wskazuje odpowiednie ścieżki i procedury zgłaszania naruszeń praw dziecka	- przedstawia formy wpływania obywateli na decyzje władz lokalnych - podaje przykłady realizacji lokalnych inicjatyw mieszkańców finansowanych z budżetów obywatelskich	- znajduje w mediach wiadomości na wskazywany temat i ocenia ich obiektywizm - analizuje materiały z wybranej kampanii społecznej i wskazuje jej cele
Ocena bardzo dobra (5) [Analiza]	- wykazuje, że dzięki prawom i wolnościom politycznym obywatel ma wpływ na życie publiczne - uzasadnia potrzebę przeciwdziałania ksenofobii, rasizmowi, szowinizmowi i antysemityzmowi	- analizuje funkcjonowanie krajowego systemu ochrony praw dziecka - uzasadnia, dlaczego prawa dziecka wymagają szczególnej ochrony międzynarodowej	- wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polek i Polaków, znaczenie cnot obywatelskich dla pożytku publicznego - uzasadnia potrzebę przestrzegania zasad etycznych w życiu publicznym, podając skutki ich łamania	- wykazuje znaczenie opinii publicznej w państwie demokratycznym - interpretuje wyniki badań opinii publicznej z Internetu i ocenia rzetelność prezentacji tych danych
Ocena celująca (6) [Tworzenie / Ocenianie]	- ocenia stopień przestrzegania praw człowieka w wybranych krajach świata - tworzy autorski referat wykazujący powiązania między godnością ludzką a poszczególnymi generacjami praw człowieka	- projektuje i przeprowadza w szkole kampanię informacyjną na temat praw dziecka i roli Rzecznika Praw Dziecka - ocenia skuteczność polskich instytucji w obronie praw dzieci	samodzielnie projektuje i opisuje kompletną inicjatywę lokalną (np. projekt budżetu obywatelskiego) wraz z planem działań i promocji	samodzielnie projektuje szkolną kampanię społeczną na wybrany temat (np. ekologia, tolerancja) wraz z materiałami promocyjnymi

				• argumentuje w debacie znaczenie wolontariatu dla budowy kapitału społecznego	• ocenia wpływ mediów społecznościowych na manipulację opinią publiczną
--	--	--	--	--	---

DZIAŁ III: SAMORZĄD TERYTORIALNY I USTROJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poziom / Ocena	Wątek 1: Samorząd terytorialny i społeczność lokalna/regionalna	Wątek 2: Naród, ojczyzna, patriotyzm i mniejszości	Wątek 3: Zasady ustrojowe i podział władzy w RP	Wątek 4: Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej
Ocena dopuszczająca (2) [Zapamiętywanie]	- wymienia podstawowe zadania samorządu gminnego - lokalizuje na mapie własne województwo i powiat	- rozpoznaje i charakteryzuje symbole narodowe Rzeczypospolitej Polskiej - wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne	- wyjaśnia zasadę suwerenności narodu i zasadę trójpodziału władzy - wymienia podstawowe cechy i funkcje państwa	- wymienia podstawowe organy władz publicznych w Polsce - podaje imię i nazwisko urzędującego Prezydenta RP oraz Premiera
Ocena dostateczna (3) [Rozumienie]	- wyjaśnia, jak zorganizowany jest urząd gminy - wymienia organy stanowiące i wykonawcze w gminie, powiecie i województwie	- wyjaśnia, czym obywatelstwo różni się od narodowości - wymienia konstytucyjne obowiązki obywatela RP	- opisuje zasadę przedstawicielstwa (demokracji pośredniej) - wyjaśnia zasady państwa prawa, republikańskiej formy rządu oraz pluralizmu politycznego	opisuje najważniejsze kompetencje Sejmu, Senatu, Prezydenta RP oraz Rady Ministrów
Ocena dobra (4) [Zastosowanie]	- przedstawia, jak są wybierane i odwoływane organy samorządu terytorialnego wszystkich szczebli - korzysta z prostych procedur urzędowych (wskazuje, gdzie załatwić wybrane sprawy w gminie)	- wyjaśnia, czym powinna przejawiać się postawa patriotyczna młodego człowieka - przedstawia tradycje, zwyczaje oraz postacie historyczne swojej społeczności regionalnej	- wymienia sprawy, które mogą być poddane pod referendum - wyjaśnia zasadę konstytucjonalizmu i wskazuje szczególne cechy Konstytucji RP	- przedstawia zasady wyborów do Sejmu i Senatu oraz zasady wyboru Prezydenta RP - wyjaśnia rolę Trybunału Konstytucyjnego
Ocena bardzo dobra (5) [Analiza]	- rozpoznaje i analizuje problemy społeczne swojej społeczności lokalnej na podstawie mediów lokalnych - analizuje zadania samorządu powiatowego i województwa pod kątem ich znaczenia dla regionu	- uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (lokalną, regionalną, narodową, europejską) - przedstawia konstytucyjne prawa mniejszości narodowych i etnicznych	- wyjaśnia konieczność poparcia większości sejmowej dla Rady Ministrów - uzasadnia znaczenie niezależności sądów, niezawisłości sędziów oraz dwuinstancyjności postępowania	- znajduje w Konstytucji RP przepisy dotyczące wskazanej kwestii - wykazuje, że decyzje podejmowane w wybranym ministerstwie mają wpływ na codzienne życie jego rodziny
Ocena celująca (6) [Tworzenie / Ocenianie]	- samodzielnie przeprowadza mini-badanie (np. ankietowe lub wywiad) dotyczące problemu lokalnego i formułuje wnioski - proponuje działania naprawcze w wybranym obszarze infrastruktury lub kultury w swojej gminie	- ocenia przejawy patriotyzmu we współczesnym świecie, argumentując przeciwko postawom szowinistycznym i ksenofobicznym - tworzy opracowanie o historii i kulturze mniejszości narodowej zamieszkującej Polskę	- ocenia funkcjonowanie systemu trójpodziału i równoważenia się władzy w Polsce na przestrzeni ostatnich lat - argumentuje znaczenie stabilności konstytucyjnej dla funkcjonowania demokratycznego państwa prawa	opracowuje czytelny schemat blokowy (infografikę) ilustrujący pełny proces ustawodawczy w Polsce, uwzględniając rolę Prezydenta, Sejmu, Senatu i obywateli

DZIAŁ IV: POLSKA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ I PROBLEMY ŚWIATA

Poziom / Ocena		Wątek 1: Organizacje międzynarodowe i rola Polski	Wątek 2: Problemy globalne współczesnego świata
Ocena dopuszczająca (2) [Zapamiętywanie]		- wymienia cele i główne przejawy działania Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) i Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) - wymienia cele działania Unii Europejskiej (UE)	wymienia i wskazuje najważniejsze problemy społeczne i gospodarcze współczesnego świata
Ocena dostateczna (3) [Rozumienie]		- przedstawia podstawowe korzyści związane z obecnością Polski w Unii Europejskiej dla pracowników i osób podróżujących - opisuje najważniejsze instytucje Unii Europejskiej	opisuje wybrane problemy współczesnego świata (np. ubóstwo, konflikty zbrojne, kryzysy klimatyczne)
Ocena dobra (4) [Zastosowanie]		- opisuje działalność i zaangażowanie Polski w ONZ, Unii Europejskiej oraz NATO - znajduje informacje o wykorzystaniu funduszy unijnych we własnej gminie lub regionie	przedstawia propozycje działań organizacji rządowych i pozarządowych w kierunku poprawy warunków życia ludzi na świecie
Ocena bardzo dobra (5) [Analiza]		- analizuje wpływ integracji europejskiej na suwerenność i rozwój gospodarczy Polski - uzasadnia znaczenie członkostwa Polski w NATO dla bezpieczeństwa narodowego	formuluje rzetelne, dojrzałe sądy w sprawach wybranych problemów społecznych świata, opierając się na faktach i danych statystycznych
Ocena celująca (6) [Tworzenie / Ocenianie]		- tworzy esej lub prezentację oceniającą geopolityczną pozycję Polski w strukturach zachodnich w obliczu aktualnych wyzwań międzynarodowych - ocenia perspektywy dalszego rozszerzania Unii Europejskiej	samodzielnie projektuje i koordynuje szkolną akcję charytatywną lub edukacyjną poświęconą wybranemu problemowi globalnemu (np. pomoc humanitarna dla ofiar konfliktów)

Docta Pisze

Zasady oceniania na lekcjach wiedzy o społeczeństwie w klasie VIII

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób: sprawdziany, kartkówki zapowiedziane oraz niezapowiedziane, odpowiedzi ustne, projekty edukacyjne, aktywność na lekcji, ustne i pisemne przygotowanie do zajęć na zadany temat, sprawozdania z wycieczek edukacyjnych, relacje prasowe.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 Statutu szkoły, obejmuje: prace pisemne: sprawdziany, testy wyboru, kartkówki (zostają w szkole), prace plastyczne, krzyżówki notatki w zeszycie uczniowskim (oddaje uczniowi), inne prace wynikające z kreatywności ucznia lub będące efektem projektów edukacyjnych (oddaje uczniowi).
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - systematycznie uczestniczył w zajęciach,
 - starał się współpracować z nauczycielem,
 - starał się być aktywny, poprawiać oceny,
 - prowadził zeszyt przedmiotowy i posiadał przybory szkolne.

Podpis nauczyciela

Dorota Piszczyk

.....

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI

Klasa VIII

Szkoła Podstawowa

im. Jana Brzechwy w Radawnicy

Rok szkolny 2026/2027

Ogólne poziomy wymagań a stopnie szkolne

Ocena	Poziom poznawczy	Czasowniki operacyjne	Ogólny opis osiągnięć
Celująca (6)	Tworzenie i ewaluacja (Poziom E/F)	ocenia, projektuje, tworzy, uogólnia, udowadnia	Samodzielnie planuje i realizuje nietypowe strategie rozwiązywania problemów, uogólnia zależności, uzasadnia i dowodzi prawdziwości.
Bardzo dobra (5)	Zastosowanie w sytuacjach problemowych (Poziom D)	analizuje, uzasadnia, interpretuje, rozwiązuje, dowodzi	Wykorzystuje zdobytą wiedzę w sytuacjach problemowych, analizuje zadania wieloetapowe, przeprowadza proste dowody geometryczne.
Dobra (4)	Zastosowanie w sytuacjach typowych (Poziom C)	stosuje, oblicza, rozwiązuje, wykorzystuje	Samodzielnie wykonuje obliczenia, stosuje znane algorytmy do rozwiązywania typowych zadań tekstowych i geometrycznych.
Dostateczna (3)	Rozumienie (Poziom B)	wyjaśnia, opisuje, porównuje, prosto ilustruje	Wyjaśnia sens pojęć matematycznych, opisuje własności figur, wykonuje proste, schematyczne obliczenia.
Dopuszczająca (2)	Zapamiętywanie (Poziom A)	wymienia, definiuje, rozpoznaje, wskazuje, odczytuje	Rozpoznaje podstawowe obiekty i symbole matematyczne, odtwarza proste wzory, wykonuje najprostsze rachunki w pamięci.
Niedostateczna (1)	Brak osiągnięć	brak spełnienia wymagań minimalnych	Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi rozwiązać zadań o stopniu elementarnym (poziom dopuszczający).

Szczegółowe Wymagania Edukacyjne z Matematyki dla Klasy VIII

Obszar	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo	Ocena
--------	------------------------	----------------------	-------------	--------------	-------

tematyczny	(2)	(3)	(4)	dobra (5)	celująca (6)
1. Proporcjonalność prosta	- Rozpoznaje sytuacje, w których występują wielkości wprost proporcjonalne na prostych przykładach z życia codziennego.	- Podaje definicję proporcjonalności prostej. - Podaje przykłady wielkości wprost proporcjonalnych.	- Wyznacza współczynnik proporcjonalności w danej zależności. - Rozwiązuje standardowe zadania oparte na podziale proporcjonalnym.	- Rozwiązuje złożone i nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem proporcjonalności prostej i podziału proporcjonalnego.	- Formuluje, modeluje i krytycznie analizuje złożone, wieloetapowe zagadnienia praktyczne przy użyciu własności proporcji.
2. Twierdzenie Pitagorasa i figury	- Zna treść i zapisuje wzór twierdzenia Pitagorasa dla danego trójkąta prostokątnego o oznaczonych bokach.	- Oblicza długość przeciwprostokątnej przy danych długościach przyprostokątnych w prostych przypadkach liczbowych.	- Samodzielnie oblicza długość trzeciego boku trójkąta prostokątnego (przyprostokątnej lub przeciwprostokątnej).	- Stosuje twierdzenie Pitagorasa w wieloetapowych zadaniach geometrycznych na płaszczyźnie (obliczanie wysokości, przekątnych).	- Przeprowadza zaawansowane dowody geometryczne z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa i cech przystawiania trójkątów.
3. Obliczenia pól wielokątów	- Wskazuje i poprawnie nazywa podstawowe figury płaskie. - Rozpoznaje wzory na ich pola powierzchni.	- Oblicza pola podstawowych wielokątów bezpośrednio ze wzoru przy łatwych, całkowitych danych.	- Stosuje wzory na pole trójkąta, prostokąta, rombu, równoległoboku i trapezu przy konieczności zamiany jednostek.	- Wyznacza długości odcinków na podstawie pola wielokąta w zadaniach o podwyższonym stopniu trudności.	- Rozwiązuje skomplikowane zadania geometryczne o nietypowych konstrukcjach z wieloma możliwymi interpretacjami.
4. Układ współrzędnych	- Odczytuje współrzędne punktów kratowych zaznaczonych w układzie współrzędnych.	- Rysuje i zaznacza w układzie współrzędnych punkty kratowe o danych współrzędnych całkowitych.	- Wyznacza współrzędne środka odcinka o danych końcach będących punktami kratowymi.	- Wyznacza współrzędne drugiego końca odcinka przy danym jednym końcu i środku. - Oblicza długość odcinka w układzie.	- Znajduje inne punkty kratowe należące do prostej przechodzącej przez dwa dane punkty kratowe A i B.
5. Bryły i geometria przestrzenna	- Rozpoznaje i nazywa graniastosłupy i ostrosłupy proste i prawidłowe w modelach trójwymiarowych.	- Wskazuje i nazywa krawędzie, ściany boczne, podstawy oraz wysokości graniastosłupa i ostrosłupa.	- Oblicza objętość i pole powierzchni całkowitej prostych graniastosłupów prawidłowych bezpośrednio ze wzorów.	- Oblicza objętość i pole powierzchni ostrosłupów prawidłowych oraz brył o bardziej złożonych siatkach	- Analizuje i rozwiązuje trudne problemy przestrzenne brył nieprawidłowych z wykorzystaniem przekrojów i zależności

				geometrycznych.	kątowych.
6. Długość okręgu i pole koła	- Rozróżnia pojęcie okręgu i koła. - Zna definicję liczby π oraz podstawowe wzory na długość okręgu i pole koła.	- Oblicza długość okręgu oraz pole koła przy danym promieniu o wartości całkowitej.	- Oblicza promień lub średnicę okręgu o danej długości. - Oblicza promień lub średnicę koła o danym polu.	- Oblicza pole pierścienia kołowego o danych promieniach lub średnicach obu tworzących go okręgów.	- Rozwiązuje złożone zadania z zakresu geometrii koła i okręgu osadzone w kontekście praktycznym i teoretycznym.
7. Symetrie na płaszczyźnie	- Rozpoznaje symetralną odcinka oraz dwusieczną kąta. - Wskazuje figury osiowosymetryczne na prostych przykładach.	- Rozpoznaje i wskazuje osie symetrii danych figur. - Zna definicję figury środkowosymetrycznej.	- Uzupełnia figurę płaską do figury osiowosymetrycznej przy danej osi symetrii i części figury.	- Stosuje w zadaniach geometrycznych podstawowe własności symetralnej odcinka i dwusiecznej kąta.	- Dowodzi własności figur z wykorzystaniem osiowej i środkowej symetrii, uogólniając zależności geometryczne.
8. Kombinatoryka i metody zliczania	- Wymienia i wypisuje elementy prostego zbioru o określonych własnościach metodą bezpośrednią.	- Analizuje i zlicza liczbę obiektów o danej własności w przypadkach niewymagających reguł mnożenia i dodawania.	- Stosuje regułę mnożenia do zliczania par elementów o określonych, prostych własnościach.	- Stosuje regułę dodawania i mnożenia do zliczania par elementów w sytuacjach wymagających rozważenia kilku przypadków.	- Projektuje własne schematy zliczania w zaawansowanych problemach kombinatorycznych z uwzględnieniem wielu warunków.
9. Statystyka opisowa	- Odczytuje wartości z tabel, diagramów słupkowych i kołowych oraz wykresów liniowych.	- Wyjaśnia podstawowe pojęcia statystyczne. - Oblicza średnią arytmetyczną kilku podanych liczb całkowitych.	- Tworzy diagramy słupkowe, kołowe oraz wykresy liniowe na podstawie zebranych lub podanych danych liczbowych.	- Analizuje, porównuje i interpretuje dane przedstawione za pomocą różnych form graficznych, wyciągając proste wnioski.	- Projektuje i przeprowadza pełne badanie statystyczne, krytycznie analizuje wyniki i prezentuje sformułowane wnioski.
10. Rachunek prawdopodobieństwa	- Rozumie pojęcie zdarzenia losowego i doświadczenia losowego na intuicyjnych przykładach.	- Przeprowadza proste doświadczenia (rzut monetą, rzut kostką, losowanie kuli) i określa możliwe wyniki.	- Oblicza prawdopodobieństwo zajścia zdarzenia losowego w prostych doświadczeniach jednoetapowych.	- Oblicza prawdopodobieństwo w doświadczeniach dwuetapowych (rzut dwiema kostkami, losowanie ze zwracaniem i bez zwracania).	- Samodzielnie analizuje, uogólnia i modeluje zaawansowane problemy prawdopodobieństwa oparte na nietypowych doświadczeniach.

Łukasz

Zasady oceniania na lekcjach matematyki w klasie ósmej

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - aktywność na lekcji,
 - odpowiedź ustna (samodzielne rozwiązywanie zadań przy tablicy)
 - praca pisemna (kartkówki, sprawdziany, prace klasowe)
 - praca samodzielna i w grupach,
 - ocena za prowadzenie zeszytu
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - karty pracy,
 - bryły geometryczne,
 - gry planszowe i multimedialne
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - prowadzi zeszyt przedmiotowy
 - bierze aktywny udział w lekcji
 - zawsze jest przygotowany do lekcji,
 - wykonuje prace dodatkowe dla chętnych,
 - w zależności od potrzeb uczestniczy w zajęciach dodatkowych,
 - zalicza na czas prace pisemne, poprawia złe oceny

Podpis nauczyciela

PRZEDMIOTOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE Z FIZYKI

KLASA VIII – SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA BRZECZHWY

W RADAWNICY

ROK SZKOLNY 2026/2027

*Opracowane na podstawie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (2024)
oraz rekomendacji Zespołu do Spraw Przyjaznej Edukacji Kuratorium Oświaty w Poznaniu*

1. Poziomy wymagań w oparciu o taksonomię celów

W celu precyzyjnego stopniowania wymagań, stopnie szkolne (2–6) zostały ściśle powiązane z poziomami złożoności poznawczej według taksonomii Blooma oraz taksonomii Niemierki (poziomy ABCD):

- **Ocena dopuszczająca (2) | Poziom zapamiętywania (Poziom A Niemierki):** Obejmuje odtwarzanie wiadomości w niezmienionej postaci, znajomość podstawowych pojęć, praw i symboli. Czasowniki operacyjne: wymienia, nazywa, definiuje, rozpoznaje, wskazuje.
- **Ocena dostateczna (3) | Poziom rozumienia (Poziom B Niemierki):** Obejmuje umiejętność wyjaśnienia pojęć, procesów i zjawisk fizycznych we własnych słowach, ich interpretację, klasyfikację i porównywanie. Czasowniki operacyjne: wyjaśnia, opisuje, porównuje, odróżnia, ilustruje przykładem.
- **Ocena dobra (4) | Poziom zastosowania w sytuacjach typowych (Poziom C Niemierki):** Obejmuje bezpośrednie wykorzystanie posiadanej wiedzy i prostych schematów do rozwiązywania typowych zadań obliczeniowych, rysowania prostych wykresów czy schematów oraz prowadzenia pomiarów i doświadczeń według instrukcji. Czasowniki operacyjne: stosuje, oblicza, rozwiązuje, rysuje, wyznacza, łączy.
- **Ocena bardzo dobra (5) | Poziom analizy i interpretacji (Poziom D Niemierki):** Obejmuje analizowanie zależności fizycznych, wnioskowanie na podstawie danych doświadczalnych, badanie zależności zjawisk oraz formułowanie uzasadnień i argumentów. Uczeń

potrafi zintegrować wiedzę z różnych działów. Czasowniki operacyjne: analizuje, uzasadnia, interpretuje, projektuje proste doświadczenia, wnioskuje.

- **Ocena celująca (6) | Poziom oceniania, tworzenia i syntezy (Najwyższy poziom Blooma / Poziom D Niemierki w sytuacjach problemowych):** Obejmuje samodzielne planowanie strategii rozwiązywania problemów nietypowych, projektowanie oryginalnych układów doświadczalnych, krytyczną ocenę faktów i hipotez, formułowanie wniosków o charakterze ogólnym. Czasowniki operacyjne: ocenia, tworzy, projektuje samodzielnie, planuje strategię, weryfikuje hipotezy.

3. Szczegółowe tabele wymagań edukacyjnych dla klasy VIII

Poniższe tabele stanowią operacyjne przełożenie podstawy programowej z fizyki dla klasy VIII na konkretne działania ucznia, z podziałem na wymagania przekrojowe oraz działy tematyczne realizowane w klasie VIII.

3.1. Wymagania przekrojowe i bezpieczeństwa (Wstęp do fizyki)

Poziom wymagań / Ocena		Szczegółowe osiągnięcia ucznia (Uczeń...)
Konieczne (dopuszczający - 2)		• przestrzega podstawowych zasad bezpieczeństwa (BHP) podczas zajęć i doświadczeń w pracowni fizycznej, • odczytuje podstawowe dane z prostych tabel, prostych schematów lub wykresów, • rozpoznaje podstawowe przyrządy pomiarowe (stoper, przyspieszenie, termometr).
Podstawowe (dostateczny - 3)		• opisuje przebieg prostego doświadczenia na podstawie dostarczonego opisu lub instrukcji, • wyjaśnia rolę kluczowych przyrządów pomiarowych użytych w doświadczeniu, • przelicza podstawowe wielokrotności i podwielokrotności jednostek (kilo-, mili-, centy-).
Rozszerzające (dobry - 4)		• przeprowadza pomiary fizyczne z użyciem prostych przyrządów analogowych lub cyfrowych, • zapisuje wynik pomiaru wraz z jego właściwą jednostką, • rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na wykresie lub w tabeli.
Dopełniające (bardzo dobry - 5)		• posługuje się pojęciem niepewności pomiarowej i zapisuje wynik pomiaru z jej uwzględnieniem, • przeprowadza obliczenia matematyczne i zapisuje wynik

	zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących, • wyodrębnia z tekstów popularnonaukowych lub schematów informacje kluczowe dla zjawiska i przedstawia je w różnych postaciach.
Wykraczające (celujący - 6)	• samodzielnie projektuje poprawną metodologię prostego eksperymentu fizycznego badającego wybraną zależność, • dokonuje krytycznej analizy i oceny uzyskanych wyników pomiarów, wskazując główne źródła niepewności systematycznych i przypadkowych.

3.2. Elektryczność (Elektrostatyka i prąd elektryczny)

Poziom wymagań / Ocena	Szczegółowe osiągnięcia ucznia (Uczeń...)
Konieczne (dopuszczający - 2)	• wymienia sposoby elektryzowania ciał (przez potarcie i dotyk), • rozpoznaje oddziaływanie ładunków jednoimiennych i różnoimiennych, • wskazuje przykłady przewodników (np. metale) i izolatorów, • nazywa podstawowe wielkości elektryczne (ładunek, napięcie, natężenie, opór, moc) i podaje ich jednostki, • rozpoznaje podstawowe symbole graficzne elementów obwodów elektrycznych.
Podstawowe (dostateczny - 3)	• wyjaśnia, że elektryzowanie przez potarcie i dotyk polega na przemieszczaniu elektronów, • opisuje przemieszczenie ładunków w przewodniku pod wpływem ładunku zewnętrznego (indukcja elektrostatyczna),

	• wyjaśnia zasadę działania elektroskopu na podstawie opisu jego budowy, • opisuje przepływ prądu w obwodach jako uporządkowany ruch elektronów swobodnych lub jonów, • rysuje proste schematy obwodów składających się z zasilacza, wyłącznika i jednego odbiornika.
Rozszerzające (dobry - 4)	• oblicza natężenie prądu ze wzoru powiązującego ładunek i czas przepływu ($I = q/t$), • stosuje do obliczeń związek między napięciem, natężeniem prądu a oporem (prawo Ohma) dla jednego przewodnika, • oblicza pracę i moc prądu elektrycznego za pomocą prostych, bezpośrednich wzorów ($W = U \cdot I \cdot t$, $P = U \cdot I$), • łączy obwód elektryczny według prostego schematu ideowego i odczytuje wskazania woltomierza oraz amperomierza, • opisuje rolę izolacji oraz bezpieczników przeciążeniowych w domowej instalacji elektrycznej.
Dopełniające (bardzo dobry - 5)	• analizuje działanie obwodów rozgałęzionych, interpretując prawa Kirchhoffa, • wyznacza opór przewodnika drogą doświadczalną poprzez pomiary napięcia i natężenia prądu, • porównuje formy energii, na jakie zamieniana jest energia elektryczna w różnych urządzeniach domowych, • analizuje warunki bezpiecznego korzystania z domowej sieci elektrycznej oraz zasady postępowania przy porażeniu prądem.
Wykraczające (celujący - 6)	• analizuje i rozwiązuje złożone zadania problemowe dotyczące układów mieszanych (szeregowo-równoległych) odbiorników, • samodzielnie projektuje prosty domowy system bezpieczników na

	podstawie bilansu mocy zainstalowanych odbiorników prądu.
--	---

3.3. Magnetyzm

Poziom wymagań / Ocena	Szczegółowe osiągnięcia ucznia (Uczeń...)
Konieczne (dopuszczający - 2)	• nazywa bieguny magnesów stałych (północny - N, południowy - S), • wskazuje, jak oddziałują na siebie bieguny magnetyczne (odpychanie jednoimiennych, przyciąganie różnoimiennych), • rozpoznaje igłę magnetyczną i wskazuje jej zastosowanie w kompasie, • wymienia przykłady substancji magnetycznych (ferromagnetyków, np. żelazo, stal).
Podstawowe (dostateczny - 3)	• opisuje zachowanie igły magnetycznej w pobliżu magnesu stałego, • wyjaśnia zasadę działania kompasu, odwołując się do pojęcia biegunów magnetycznych Ziemi, • opisuje zachowanie się igły magnetycznej w sąsiedztwie prostoliniowego przewodnika z prądem (doświadczenie Oersteda), • opisuje budowę prostego elektromagnesu.
Rozszerzające (dobry - 4)	• opisuje oddziaływanie magnesów na materiały magnetyczne na przykładzie żelaza oraz wymienia zastosowania magnesów w technice, • projektuje i buduje prosty elektromagnes (z gwoźdźcia, przewodu i baterii) oraz bada jego działanie, • wskazuje oddziaływanie magnetyczne jako fizyczną podstawę

	działania silników elektrycznych prądu stałego, • przeprowadza doświadczenie demonstrujące oddziaływanie przewodnika z prądem na igłę magnetyczną.
Dopełniające (bardzo dobry - 5)	• analizuje czynniki wpływające na siłę elektromagnesu (natężenie prądu, liczba zwojów, obecność rdzenia stalowego), • wyjaśnia zasadę działania prostego silnika elektrycznego prądu stałego, wskazując rolę szczotek i komutatora, • opisuje wzajemne oddziaływanie dwóch elektromagnesów lub magnesu i elektromagnesu w różnych konfiguracjach.
Wykraczające (celujący - 6)	• wyjaśnia mechanizm działania urządzeń technicznych wykorzystujących elektromagnesy (np. bezpiecznik elektromagnetyczny, przekaźnik, dzwonek elektryczny), • samodzielnie konstruuje sprawnie działający model silnika elektrycznego z materiałów codziennego użytku.

3.4. Ruch drgający i fale mechaniczne

Poziom wymagań / Ocena	Szczegółowe osiągnięcia ucznia (Uczeń...)
Konieczne (dopuszczający - 2)	• wymienia przykłady ruchu drgającego w otoczeniu (wahadło, struna, huśtawka), • nazywa podstawowe wielkości (położenie równowagi, amplituda, okres, częstotliwość) i podaje ich jednostki, • rozdźnia dźwięki słyszalne, ultradźwięki oraz infradźwięki, • wymienia naturalne i sztuczne źródła fal dźwiękowych.

Podstawowe (dostateczny - 3)	• opisuje ruch okresowy prostego wahadła matematycznego, • wyjaśnia znaczenie pojęć: amplituda, okres i częstotliwość drgań, • opisuje rozchodzenie się fali mechanicznej jako proces przekazywania energii bez przemieszczania materii, • opisuje mechanizm powstawania i rozchodzenia się fal dźwiękowych (akustycznych) w powietrzu, • wskazuje przykłady zastosowań ultradźwięków (np. ultrasonografia, echolokacja) i infradźwięków.
Rozszerzające (dobry - 4)	• wyznacza amplitudę i okres drgań na podstawie przedstawionego wykresu zależności położenia od czasu, • stosuje do obliczeń związek między częstotliwością a okresem drgań ($f = 1/T$), • oblicza parametry fal (długość, prędkość, częstotliwość) ze wzorów $v = \lambda \cdot f$ oraz $v = \lambda \cdot f$, • opisuje jakościowo zależność między wysokością dźwięku a częstotliwością oraz głośnością a amplitudą fali, • wyznacza doświadczalnie okres i częstotliwość prostych drgań okresowych wahadła.
Dopełniające (bardzo dobry - 5)	• analizuje i interpretuje skomplikowane wykresy ruchu drgającego, • demonstruje doświadczalnie powstawanie dźwięków o różnych częstotliwościach za pomocą drgającego przedmiotu, • wyjaśnia różnice w prędkości rozchodzenia się dźwięku w gazach, cieczach i ciałach stałych na bazie budowy mikroskopowej.
Wykraczające (celujący - 6)	• wyjaśnia zjawisko rezonansu mechanicznego oraz akustycznego, podając jego przykłady (pozytywne i negatywne w budownictwie/technice), • rozwiązuje złożone, wieloetapowe zadania problemowe z akustyki

	(np. powiązane z echem, sonarami, uwzględniające ruch ciał).
--	--

3.5. Optyka geometryczna i fizyczna

Poziom wymagań / Ocena	Szczegółowe osiągnięcia ucznia (Uczeń...)
Konieczne (dopuszczający - 2)	• podaje przykłady naturalnych i sztucznych źródeł światła, • ilustruje prostoliniowe rozchodzenie się światła w ośrodku jednorodnym, • nazywa zjawiska odbicia i załamania światła na granicy ośrodków, • rozróżnia soczewki skupiające od rozpraszających, • wymienia podstawowe wady wzroku (krótkowzroczność, dalekowzroczność), • wymienia pasma widmowe fal elektromagnetycznych w kolejności od najdłuższej do najkrótszej fali.
Podstawowe (dostateczny - 3)	• wyjaśnia powstawanie obszarów cienia i półcienia za pomocą prostoliniowego biegu promieni, • opisuje zjawisko odbicia od powierzchni płaskiej i sferycznej oraz rozproszenie na chropowatej, • opisuje bieg promieni równoległych przechodzących przez soczewkę skupiającą i rozpraszającą (ognisko, ogniskowa), • opisuje światło białe jako mieszaninę barw oraz zjawisko rozszczepienia światła w pryzmacie, • opisuje światło lasera jako jednobarwne (monochromatyczne), • wskazuje typowe przykłady zastosowania różnych rodzajów fal elektromagnetycznych w technice i medycynie.

Rozszerzające (dobry - 4)	• analizuje bieg promieni świetlnych przy odbiciu od zwierciadła płaskiego oraz wklęsłego, • konstruuje bieg promieni ilustrujący powstawanie obrazu pozornego w zwierciadle płaskim, • opisuje jakościowo zjawisko załamania światła na granicy dwóch ośrodków różniących się prędkością światła, • opisuje rolę soczewek skupiających i rozpraszających w korygowaniu wad wzroku, • demonstruje doświadczalnie zjawisko prostoliniowego rozchodzenia się światła oraz powstawanie obrazów.
Dopełniające (bardzo dobry - 5)	• konstruuje geometrycznie obrazy wytwarzane przez zwierciadło wklęsłe i soczewkę skupiającą oraz opisuje ich cechy, • wyjaśnia mechanizm powstawania tęczy oraz zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia (zasada działania światłowodów), • demonstruje doświadczalnie rozszczepienie światła białego za pomocą pryzmatu i wyjaśnia różnicę w prędkości barw.
Wykraczające (celujący - 6)	• projektuje i buduje proste instrumenty optyczne (np. peryskop, model lunety, ciemnię optyczną), • rozwiązuje złożone geometrycznie i fizycznie zadania z optyki geometrycznej (np. układy wielu zwierciadeł lub soczewek).

Zasady oceniania na lekcjach fizyki w klasie ósmej

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - aktywność na lekcji,
 - odpowiedź ustna, samodzielne rozwiązywanie zadań przy tablicy
 - praca pisemne (kartkówki, sprawdziany, prace klasowe)
 - praca w samodzielna i w grupach,
 - ocena za prowadzenie zeszytu
 - wykonywanie prac dodatkowych
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: przygotowane przez nauczyciela środki dydaktyczne (karty pracy, doświadczenia, gry planszowe i multimedialne)
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - prowadzi zeszyt przedmiotowy
 - bierze aktywny udział w lekcji
 - zawsze jest przygotowany do lekcji,
 - wykonuje prace dodatkowe dla chętnych,
 - w zależności od potrzeb uczestniczy w zajęciach dodatkowych,
 - zalicza na czas prace pisemne, poprawia złe oceny

Podpis nauczyciela

PRZEDMIOTOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE Z INFORMATYKI DLA KLAS Y 8

Obszar tematyczny	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
Myslenie komputacyjne, algorytmika i reprezentacja danych	- wskazuję dane wejściowe i wyniki (dane wyjściowe) w prostym problemie algorytmicznym; - wskazuję początek, koniec oraz podstawowe kroki prostego algorytmu; - zapisuję liczby w systemie dziesiętnym i wiem, że komputer używa systemu binarnego.	- wyjaśniam na prostych przykładach działanie algorytmów na liczbach naturalnych (badanie naturalności, rozkład na czynniki pierwsze, algorytm Euklidesa); - przedstawiam algorytm w postaci listy kroków lub w języku naturalnym; - opisuję, jak w komputerze reprezentowane są wartości logiczne i znaki tekstowe (kod ASCII).	- samodzielnie formułuję specyfikację (dane i wyniki) dla prostych problemów z życia codziennego i innych przedmiotów; - stosuję podstawowy algorytm wyszukiwania określonego elementu w zbiorze nieuporządkowanym; - zapisuję i odczytuję proste liczby naturalne w systemie binarnym (dwójkowym).	- analizuję, porównuję i uzasadniam efektywność algorytmu wyszukiwania w zbiorze uporządkowanym i nieuporządkowanym; - stosuję i wyjaśniam działanie algorytmu porządkowania (sortowania) danych metodą przez wybór lub bąbelkową; - tłumaczę proces kodowania znaków tekstowych w standardzie ASCII oraz reprezentację liczb binarnych.	- projektuję i optymalizuję zaawansowane algorytmy rozwiązujące złożone problemy interdyscyplinarne (np. matematyczne, fizyczne, językowe); - samodzielnie oceniam, weryfikuję i porównuję efektywność czasową i pamięciową różnych metod sortowania i wyszukiwania; - przeprowadzam konwersję zaawansowanych danych między systemem dziesiętnym a binarnym i tłumaczę ograniczenia zapisu cyfrowego.
Programowanie w tekstowym języku (np. Python)	- uruchamiam gotowy kod w edytorze i wprowadzam proste modyfikacje w instrukcjach wyjściowych (print); - wskazuję w kodzie podstawowe elementy (zmienne, słowa kluczowe, instrukcje warunkowe); - wprowadzam z klawiatury proste dane tekstowe.	- piszę proste programy liniowe z użyciem instrukcji wejścia/wyjścia (input, print) oraz podstawowych wyrażeń arytmetycznych; - wyjaśniam znaczenie i działanie użytych w kodzie zmiennych i typów danych; - potrafię odczytać i wyjaśnić działanie prostego, gotowego skryptu tekstowego.	- samodzielnie tworzę, testuję i uruchamiam programy zawierające instrukcje warunkowe (if-else) oraz proste pętle (for, while); - stosuję zmienne do przechowywania danych obliczeniowych i poprawnie dobieram operatory logiczne i arytmetyczne; - wykrywam i poprawiam proste błędy składniowe w swoim kodzie.	- projektuję i implementuję programy tekstowe realizujące algorytmy na liczbach naturalnych (np. podzielność, Euklides) oraz algorytmy wyszukiwania/sortowania; - stosuję w programach tablice (listy) do przechowywania kolekcji danych oraz definiuję i wywołuję funkcje z parametrami; - sprawnie debuguję kod, analizując komunikaty o błędach i testując program na różnych zestawach danych.	- projektuję od podstaw, implementuję i optymalizuję w pełni funkcjonalną, rozbudowaną aplikację tekstową (np. grę, symulację, kalkulator naukowy); - tworzy zaawansowane struktury danych (np. listy dwuwymiarowe, słowniki) i stosuje techniki programowania strukturalnego (funkcje zwracające wartości, rekurencja); - pisze czytelny, dobrze udokumentowany kod zgodny ze standardami i samodzielnie optymalizuje go pod kątem wydajności.

Praca z dokumentami, multimediami i prezentacjami w chmurze	• otwieram i zapisuję pliki w chmurze lub lokalnie w odpowiednim folderze i wybranym formacie; • piszę krótki tekst w edytorze i stosuję podstawowe formatowanie (rozmiar czcionki, pogrubienie); • uruchamiam prezentację multimedialną i przeglądám slajdy.	• formatuję dokument tekstowy: stosuję podział na strony, wstawiam symbole, obrazy, tabele oraz nagłówki i stopkę; • wykonuję prostą obróbkę cyfrową plików multimedialnych (kadrowanie, korekta barw zdjęć, prosty zapis audio); • przygotowuję prezentację multimedialną o spójnej strukturze z użyciem gotowych szablonów, łącząc tekst z grafiką.	• tworzę zaawansowany dokument tekstowy: wstawiam przypisy, podziały sekcji, numerację stron oraz automatyczny spis treści; • montuję prosty film z połączenia kilku klipów wideo, dodając podkład dźwiękowy, przejścia oraz napisy tytułowe; • projektuję autorską, spójną graficznie prezentację dostosowaną do celu i odbiorcy, stosując hipertęcza i elementy nawigacyjne.	• przygotowuję złożone, wielostronowe opracowania (np. sprawozdania z projektów), integrując dane z edytora tekstu, arkusza kalkulacyjnego i grafik; • wykonuję zaawansowaną edycję multimedialną (np. synchronizacja dźwięku z obrazem w wideo, optymalizacja formatów i kompresji do publikacji); • projektuję i publikuję prostą stronę internetową zawierającą ustrukturyzowany tekst, grafikę, tabele i hiperłącza zewnętrzne.	• samodzielnie tworzę, wdrażam i zarządzam kompletnym portfolio projektowym (portfolio cyfrowe) w chmurze, koordynując dostęp dla odbiorców; • projektuję zaawansowane szablon dokumentów i formularzy elektronicznych z automatyczną strukturą i polami do wypełniania; • tworzę i edytuję witrynę internetową o czytelnej strukturze i estetycznym wyglądzie z wykorzystaniem kodu (HTML/CSS), dbając o dostępność i użyteczność cyfrową.
Analiza danych w arkuszu kalkulacyjnym	• wprowadzam dane liczbowe i tekstowe do tabeli arkusza kalkulacyjnego; • wskazuję podstawowe elementy interfejsu (kolumny, wiersze, komórki); • tworzę prosty, domyślny wykres na podstawie wprowadzonych danych.	• stosuję w arkuszu proste formuły matematyczne oraz podstawowe funkcje wbudowane (np. SUMA, ŚREDNIA, MIN, MAX); • formatuję tabele (czcionki, obramowanie, format danych: walutowy, procentowy); • dobieram odpowiedni typ wykresu (słupkowy, kołowy, liniowy) do prezentowanych danych.	• stosuję w obliczeniach adresowanie względne, bezwzględne (znak \$) i mieszane do automatyzacji obliczeń w tabelach powiązanych; • sortuję i filtruję dane w tabelach według jednego lub kilku kryteriów; • czytelnie formatuję wykresy, dodając tytuł, legendę i etykiety danych.	• analizuję zaawansowane zestawy danych z różnych dziedzin (np. wyniki ankiet, dane statystyczne), dostrzegając zależności i formułując wnioski; • stosuję złożone funkcje warunkowe (np. JEŻELI, LICZ.JEŻELI) i logiczne oraz zaawansowane filtrowanie danych; • interpretuję nietypowe zachowania wykresów i poprawnie koryguję źródła danych.	• projektuję od podstaw kompletny, zautomatyzowany model arkusza (np. budżet domowy, symulator finansowy, analizator ocen) z automatyczną walidacją wprowadzanych danych; • stosuję zaawansowane mechanizmy arkusza, takie jak formatowanie warunkowe, tabele przestawne czy funkcje wyszukiwania (np. WYSZUKAJ, PIONOWO); • dokonuje wieloetapowych analiz scenariuszowych, wizualizuje wyniki w postaci dynamicznych dashboardów i formułuje strategiczne wnioski.
Sieci, cyberbezpieczeństwo, prawo i etyka cyfrowa	• wskazuję podstawowe elementy sieci komputerowej (komputer, ruter, Internet) i wymieniam zagrożenia sieciowe;	• wyjaśniam schemat budowy i funkcjonowania sieci lokalnej (LAN) oraz sieci Internet (rola adresu IP i domen);	• stosuję zaawansowane filtry wyszukiwania informacji w sieci, optymalizując zapytania; • rozróżniam podstawowe typy licencji oprogramowania i zasobów (komercyjne,	• krytycznie oceniam wiarygodność informacji znalezionych w sieci, porównując różne źródła i demaskując manipulacje (fake news);	• samodzielnie analizuję i oceniam skutki etyczne, społeczne i prawne manipulacji i dezinformacji w środowisku cyfrowym;

512

• stosuję zasady netykiety w codziennej komunikacji online; • chronię swoje dane, stosując proste, unikalne hasła.	• wyszukuję informacje w sieci i wskazuję ich źródła; • opisuję kwestie ochrony prywatności i tożsamości cyfrowej w sieci.	freeware, shareware, open source, Creative Commons); • rozpoznaję próby wyłudzenia danych (phishing) oraz inne powszechne zagrożenia (złośliwe oprogramowanie).	• postępuję etycznie w pracy z informacjami i przestrzegam prawa autorskiego (tworzę poprawne cytowania i bibliografię); • omawiam zasady ochrony cyfrowej tożsamości, świadomie zarządzam informacjami o sobie i stosuję menedżer haseł.	• opracowuję dla społeczności szkolnej autorskie poradniki, kodeksy lub minikampanie informacyjne dotyczące cyberbezpieczeństwa i higieny cyfrowej; • koordynuję i zarządzam zespołowym projektem informatycznym w chmurze (np. programowanie w parach, współtworzenie zasobów), planując zadania i harmonogram pracy grupowej.
---	---	--	--	--

Zasady oceniania na lekcjach informatyki w klasie VIII

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.

2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:

- ❖ aktywność na lekcji,
- ❖ odpowiedź ustna,
- ❖ praca pisemna,
- ❖ zadania praktyczne wykonywane przy komputerze,
- ❖ ćwiczenia i zadania z wykorzystaniem programów komputerowych,
- ❖ quiz interaktywny,
- ❖ projekt indywidualny lub grupowy,
- ❖ praca z wykorzystaniem narzędzi i zasobów internetowych,
- ❖ aktywność pozalekcyjna związana z informatyką.

3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 Statutu szkoły, obejmuje:

- przygotowane przez nauczyciela środki dydaktyczne (materiały edukacyjne, instrukcje, ćwiczenia i zadania do wykonania lub wklejenia do zeszytu),
- raporty przeprowadzonych quizów i ćwiczeń na platformach edukacyjnych,
- wykonane przez ucznia prace i projekty informatyczne,
- zapisane lub wydrukowane efekty pracy ucznia,
- prezentacje multimedialne i inne materiały przygotowane przez ucznia.

4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:

- ☐ zawsze był przygotowany do zajęć,
- ☐ aktywnie uczestniczył w zajęciach,
- ☐ systematycznie wykonywał zadania praktyczne,
- ☐ samodzielnie wykonywał powierzone zadania,
- ☐ wykonał dodatkowe zadanie przydzielone przez nauczyciela.

Podpis nauczyciela

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z CHEMII DLA KLASY 8

Dział VI: Wodorotlenki i kwasy

dopuszczający	• Rozpoznaje wzory wodorotlenków i kwasów w zestawie substancji [18]. • Zapisuje i odczytuje proste wzory sumaryczne NaOH, KOH, Ca(OH)₂ oraz HCl, H₂SO₄, HNO₃ [18, 19]. • Wskazuje piktogramy ostrzegawcze na etykietach kwasu solnego i wodorotlenku sodu [4]. • Rozróżnia pojęcia elektrolit i nieelektrolit z pomocą prostych przykładów [20].
dostateczny	• Podaje poprawne nazwy systematyczne wodorotlenków (w tym Al(OH)₃, Cu(OH)₂) oraz kwasów (HCl, H₂S, HNO₃, H₂SO₃, H₂SO₄, H₂CO₃, H₃PO₄) [19]. • Opisuje podstawowe właściwości fizyczne i zastosowania NaOH, Ca(OH)₂, HCl i H₂SO₄ [19, 20]. • Wyjaśnia zjawisko dysocjacji elektrolitycznej zasad i kwasów jako rozpad na jony pod wpływem wody [20]. • Definiuje kwasy i zasady w odniesieniu do zmiany odczynu roztworu i barwy wskaźników [20, 21].
dobry	• Zapisuje poprawne równania reakcji otrzymywania wodorotlenków rozpuszczalnych (reakcja metalu aktywnego lub tlenku metalu z wodą) oraz kwasu fosforowego(V) (reakcja tlenku niemetalu z wodą) [19, 46]. • Pisze równania dysocjacji elektrolitycznej kwasów i zasad jedno- i wieloprotonowych (stopniowo dla H₂S i H₂CO₃) [20]. • Wykorzystuje skalę pH do jakościowego określenia odczynu roztworów (kwasowy, zasadowy, obojętny) na podstawie barwy papierka uniwersalnego, fenoloftaleiny lub oranżu metylowego [21, 47].
bardzo dobry	• Planuje i opisuje doświadczenia otrzymywania wodorotlenków trudno rozpuszczalnych (np. Cu(OH)₂ w reakcji strąceniowej) [19, 46]. • Analizuje i porównuje przewodnictwo elektryczne roztworów kwasów, zasad i substancji niejonowych (np. sacharozy) [47]. • Wyjaśnia proces powstawania kwaśnych opadów oraz opisuje ich destrukcyjny wpływ na ekosystemy i budowle, proponując metody ograniczania emisji tlenków siarki i azotu [21, 22].
celujący	• Projektuje i samodzielnie przeprowadza eksperyment pozwalający zidentyfikować nieznane roztwory kwasów i wodorotlenków za pomocą zestawu wskaźników naturalnych i syntetycznych [21, 47]. • Krytycznie interpretuje wyniki pomiarów pH produktów codziennego użytku (żywności, środków czystości) i wyjaśnia ich znaczenie dla organizmu człowieka [21, 47, 48].

Dział VII: Sole

dopuszczający	• Rozpoznaje wzory soli wśród innych związków chemicznych [22]. • Zapisuje uproszczone wzory sumaryczne soli o podanej wartościowości metalu i reszty kwasowej [22]. • Wskazuje na podstawie tabeli rozpuszczalności, czy dana sól rozpuszcza się w wodzie [23, 24]. • Podaje przykłady zastosowań najważniejszych soli codziennego użytku (np. NaCl, CaCO₃) [24].
dostateczny	• Tworzy i zapisuje wzory sumaryczne oraz poprawne nazwy systematyczne soli: chlorków, siarczków, azotanów(V), siarczanów(IV), siarczanów(VI), węglanów i fosforanów(V) [22]. • Wyjaśnia istotę reakcji zobojętniania na przykładzie reakcji HCl + NaOH [22]. • Opisuje przebieg dysocjacji elektrolitycznej soli rozpuszczalnych w wodzie [23].
dobry	• Zapisuje cząsteczkowe i jonowe (pełne oraz skrócone) równania reakcji zobojętniania (HCl + NaOH) z zachowaniem prawa zachowania masy i ładunku [22]. • Zapisuje cząsteczkowe równania reakcji otrzymywania soli za pomocą 4 podstawowych metod: kwas + wodorotlenek, kwas + tlenek metalu, kwas + metal aktywny, wodorotlenek + tlenek niemetalu [23]. • Zapisuje równania dysocjacji soli rozpuszczalnych w wodzie na kationy metali i aniony reszt kwasowych [23].
bardzo dobry	• Projektuje doświadczenia pozwalające otrzymać sole trudno rozpuszczalne w reakcjach strąceniowych [23]. • Przewiduje na podstawie tablicy rozpuszczalności wynik reakcji po zmieszaniu roztworów dwóch soli i zapisuje odpowiednie równania w formie cząsteczkowej i jonowej [23, 24]. • Wyszukuje i systematyzuje informacje o zastosowaniu technicznym, medycznym i biologicznym azotanów(V), siarczanów(VI) i fosforanów(V) [24].
celujący	• Projektuje i realizuje metodą projektu badawczego ciąg przemian chemicznych prowadzących od metalu do soli trudno rozpuszczalnej (np. Cu → CuO → CuSO₄ → Cu₃(PO₄)₂) [23, 46]. • Wyjaśnia zjawisko twardości wody i analizuje procesy jej chemicznego zmiękczenia poprzez reakcje strącania jonów wapnia i magnezu [17, 23].

Dział VIII: Związki węgla z wodorem – węglowodory

dopuszczający	• Definiuje pojęcia: węglowodory nasycone (alkany) i nienasycone (alkeny, alkiny) [24].
---------------	---

	• Zna nazwy pierwszych czterech alkanów: metan, etan, propan, butan [25]. • Zapisuje wzory sumaryczne metanu i etenu [25, 26]. • Rozpoznaje wzór strukturalny alkanu o prostym łańcuchu [25].
dostateczny	• Tworzy wzór ogólny szeregu homologicznego alkanów, alkenów i alkinów oraz zapisuje wzór sumaryczny węglowodoru o podanej liczbie atomów węgla [24, 26]. • Rysuje wzory strukturalne i półstrukturalne (grupowe) alkanów, alkenów i alkinów o łańcuchach prostych do czterech atomów węgla w cząsteczce oraz podaje ich nazwy [24, 25, 26]. • Opisuje właściwości fizyczne alkanów i wskazuje związek między długością ich łańcucha a gęstością oraz temperaturą topnienia i wrzenia [25].
dobry	• Zapisuje równania reakcji spalania całkowitego i niecałkowitego (przy dużym i małym dostępie tlenu) dla metanu, etanu, propanu i butanu [25]. • Opisuje właściwości fizyczne i chemiczne etenu i etynu, w tym reakcję przyłączania bromu [26]. • Pisz równanie reakcji polimeryzacji etenu oraz opisuje powstawanie i zastosowanie polietylenu [27].
bardzo dobry	• Projektuje i opisuje doświadczenie pozwalające odróżnić węglowodory nasycone od nienasyconych za pomocą wody bromowej lub roztworu nadmanganianu potasu [27, 48]. • Charakteryzuje proces destylacji frakcyjnej ropy naftowej jako fizyczną metodę rozdzielania mieszaniny, podając nazwy i zastosowania poszczególnych frakcji [27]. • Analizuje i krytycznie ocenia konsekwencje spalania paliw kopalnych dla środowiska naturalnego, klimatu globalnego (efekt cieplarniany) oraz zdrowia ludzi [27].
celujący	• Projektuje i przeprowadza pokaz modelowy obrazujący strukturę przestrzenną cząsteczek etanu, etenu i etynu, wyjaśniając różnice w kątach między wiązaniami i ich wpływ na reaktywność [25, 26]. • Opracowuje projekt edukacyjny dotyczący alternatywnych źródeł energii i technologii obniżania emisji gazów cieplarnianych [27].

Dział IX: Pochodne węglowodorów

dopuszczający	• Klasyfikuje alkohole na mono- i polihydroksylowe [28]. • Zapisuje wzory sumaryczne metanolu i etanolu [28]. • Wskazuje w przyrodzie źródła występowania kwasu mrówkowego, octowego i cytrynowego [29]. • Podaje piktogramy i opisuje skrajną toksyczność metanolu oraz szkodliwość etanolu dla organizmu ludzkiego [28].
dostateczny	• Pisz wzory sumaryczne, strukturalne i półstrukturalne alkoholi

	monohydroksylowych do czterech atomów węgla oraz podaje ich nazwy systematyczne [28]. • Opisuje budowę, nazwę systematyczną (propano-1,2,3-triol) i bada właściwości fizyczne glicerolu [29, 49]. • Rysuje wzory strukturalne i półstrukturalne kwasów monokarboksylowych do 4 atomów węgla, podając ich nazwy zwyczajowe i systematyczne [29, 30]. • Opisuje właściwości fizyczne kwasu etanowego (octowego) [30].
dobry	• Pisze równania reakcji spalania metanolu i etanolu [28]. • Zapisuje w formie cząsteczkowej równania reakcji kwasu etanowego z wodorotlenkami, tlenkami metali i metalami aktywnymi [30]. • Bada odczyn wodnego roztworu kwasu etanowego i pisze jego równanie dysocjacji [30, 49]. • Zapisuje równania reakcji estryfikacji (reakcji między kwasami karboksylowymi: metanowym, etanowym a alkoholami: metanolem, etanolem) i tworzy nazwy estrów [30, 31].
bardzo dobry	• Projektuje i opisuje doświadczenie pozwalające otrzymać ester o podanej nazwie (np. octan etylu) w obecności stężonego kwasu siarkowego(VI) jako katalizatora i czynnika odwadniającego [31, 50]. • Porównuje właściwości fizyczne i chemiczne alkoholi (etanolu i glicerolu) oraz kwasów mineralnych i organicznych, wyciągając wnioski z obserwacji doświadczalnych [28, 29, 30, 49]. • Wyjaśnia pojęcie reakcji kondensacji na przykładzie estryfikacji, wskazując kierunek eliminacji cząsteczki wody [30, 31].
celujący	• Projektuje i przeprowadza eksperyment badający szybkość reakcji kwasu etanowego z różnymi metalami w porównaniu do kwasu solnego, interpretując różnice w stopniu dysocjacji tych kwasów [20, 30, 47, 49]. • Wyjaśnia mechanizm działania estrów w przemyśle perfumeryjnym i spożywczym oraz ocenia biologiczne skutki nadużywania alkoholu w aspekcie społecznym i zdrowotnym [28, 31].

Dział X: Substancje chemiczne o znaczeniu biologicznym

dopuszczający	• Podaje nazwy wyższych kwasów tłuszczowych: palmitynowy, stearynowy, oleinowy [31]. • Wymienia pierwiastki wchodzące w skład białek oraz cukrów [33, 34]. • Podaje podział tłuszczów pod względem pochodzenia i stanu skupienia [32]. • Rozpoznaje produkty spożywcze bogate w białka, tłuszcze i węglowodany [32, 33, 34].
dostateczny	• Opisuje wybrane właściwości wyższych kwasów tłuszczowych [31, 32]. • Wyjaśnia budowę tłuszczów jako estrów glicerolu i wyższych kwasów karboksylowych [32]. • Opisuje budowę aminokwasów na przykładzie glicyny (obecność grupy

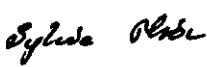
	aminowej i karboksylowej) [33]. • Klasyfikuje cukry na proste (glukoza, fruktoza) i złożone (sacharoza, skrobia, celuloza), opisując ich podstawowe właściwości [34].
dobry	• Rysuje wzory półstrukturalne kwasu palmitynowego, stearynowego i oleinowego [31]. • Zapisuje równanie kondensacji dwóch cząsteczek glicyny, wskazując wiązanie peptydowe [33]. • Rozróżnia pojęcia koagulacja (proces odwracalny, np. wysolenie białka NaCl) i denaturacja (proces nieodwracalny) [33, 34]. • Wskazuje czynniki wywołujące denaturację białek (ogrzewanie, etanol, stężone kwasy/zasady, sole metali ciężkich np. CuSO₄) [33, 34].
bardzo dobry	• Projektuje doświadczenia pozwalające odróżnić kwas oleinowy od palmitynowego/stearynowego oraz tłuszcz nasycony od nienasyconego za pomocą wody bromowej [32, 50]. • Projektuje i przeprowadza doświadczenia wykrywające obecność białka (reakcja ksantoproteinowa ze stężonym HNO₃) oraz skrobi (za pomocą roztworu jodu) w produktach spożywczych [34, 35, 50, 51]. • Porównuje strukturę i właściwości fizykochemiczne skrobi i celulozy, wyjaśniając ich znaczenie biologiczne i użytkowe [34].
celujący	• Projektuje i samodzielnie realizuje doświadczenie badające wpływ temperatury oraz pH środowiska na aktywność enzymatyczną (na przykładzie amylazy ślinowej rozkładającej skrobię) [34, 35, 45, 51]. • Wyjaśnia procesy metabolizmu tłuszczów, białek i cukrów w organizmie oraz krytycznie analizuje skład chemiczny produktów spożywczych, projektując zbilansowaną dietę dla młodzieży [32, 33, 34].

S. Mier

**Zasady oceniania na lekcjach chemii w klasie 8
w roku szkolnym 2026/2027**

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - ✓ formy pisemne: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki;
 - ✓ formy ustne: aktywność, odpowiedź ustna;
 - ✓ zeszyt przedmiotowy;
 - ✓ inne formy, np.: prezentacje, praca w grupach, projekt edukacyjny, udział w konkursach itp.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - ✓ prace klasowe
 - ✓ sprawdziany
 - ✓ kartkówki

Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki są przechowywane w szkole. Pozostałe ocenione prace oddawane są uczniowi.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - ✓ terminowo przystąpił do wszystkich prac pisemnych w ciągu roku szkolnego;
 - ✓ uczeń podejmował próby poprawy ocen bieżących;
 - ✓ był zawsze przygotowany do zajęć (posiadał zeszyt przedmiotowy, podręcznik oraz niezbędne przybory szkolne);
 - ✓ systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy.

Podpis nauczyciela

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII DLA KLASY 8

Dział XIV. Wybrane problemy i regiony geograficzne Azji

- Dopuszczający (2)**
- wskazuje na mapie fizycznej i politycznej Azji jej skrajne punkty, granice, wybrane państwa (Chiny, Indie, Japonię, Bliski Wschód) oraz wielkie formy ukształtowania powierzchni;
 - odczytuje podstawowe informacje z legendy map tematycznych Azji;
 - wymienia główne cechy klimatu monsunowego.
- Dostateczny (3)**
- opisuje zjawisko wulkanizmu i trzęsień ziemi w pacyficznym 'pierścieniu ognia';
 - odczytuje wartości temperatury i opadów z klimatogramów dla stref klimatycznych Azji;
 - wyjaśnia pojęcie klimatu monsunowego;
 - na podstawie mapy odczytuje gęstość zaludnienia w Chinach i Indiach;
 - opisuje cechy kulturowe oraz zasoby ropy naftowej na Bliskim Wschodzie.
- Dobry (4)**
- wykazuje na podstawie różnorodnych map, że Azja jest kontynentem wielkich kontrastów przyrodniczych i społeczno-gospodarczych;
 - przedstawia związek między klimatem monsunowym a rytmem upraw i 'kulturą ryżu' w Azji Południowo-Wschodniej;
 - wyjaśnia rolę warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii;
 - charakteryzuje główne kierunki rozwoju gospodarczego Chin.
- Bardzo dobry (5)**
- analizuje i identyfikuje związki między granicami płyt litosfery a występowaniem rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami;
 - wyjaśnia przyczyny skrajnie nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Chinach;
 - analizuje możliwości rozwojowe oraz kontrasty społeczne i gospodarcze w Indiach;
 - ocenia gospodarcze znaczenie złóż ropy naftowej na Bliskim Wschodzie oraz identyfikuje przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych w tym regionie.
- Celujący (6)**
- samodzielnie formułuje wnioski i aktywnie dyskutuje na temat sposobów zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami;
 - opracowuje projekt badawczy lub referat na temat roli Chin i Japonii we współczesnej gospodarce światowej, opierając się na danych statystycznych i prognozach demograficznych;
 - ocenia perspektywę stabilizacji sytuacji społeczno-gospodarczej na Bliskim Wschodzie.

Dział XV. Wybrane problemy i regiony geograficzne Afryki

- Dopuszczający (2)**
- wskazuje na mapie Afryki strefę Sahelu, pustynię Saharę oraz wybrane kraje (np. Egipt, Kenię, Etiopię);
 - rozpoznaje strefy klimatyczno-roślinne Afryki na ilustracjach;
 - wymienia główne przyczyny niedożywienia ludności Afryki.
- Dostateczny (3)**
- opisuje na podstawie map rozkład opadów atmosferycznych w Afryce;
 - wymienia i krótko charakteryzuje główne atrakcje turystyczne wybranego kraju Afryki;
 - opisuje tradycyjne sposoby gospodarowania w strefie Sahelu;
 - odróżnia tradycyjne działy gospodarki (rolnictwo żarowo-odłogowe, pasterstwo koczownicze) od nowoczesnych.
- Dobry (4)**
- wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce na podstawie map tematycznych;
 - przedstawia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu;
 - identyfikuje główne przyczyny i skutki procesu pustynnienia;
 - wykazuje powiązania między walorami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki.
- Bardzo dobry (5)**
- analizuje i wykazuje związek rozmieszczenia opadów w Afryce z cyrkulacją powietrza w strefie międzyzwrotnikowej (komórka Hadleya, deszcze zenitalne);
 - analizuje złożone przyczyny i ekologiczne skutki niedożywienia ludności Afryki;
 - ocenia rolę tradycyjnych i nowoczesnych działów gospodarki w rozwoju wybranych państw Afryki;
 - proponuje działania wspierające zachowanie równowagi ekologicznej w strefie Sahelu.
- Celujący (6)**
- opracowuje oryginalny referat lub prezentację analizującą międzynarodowe programy pomocy humanitarnej dla krajów dotkniętych problemem głodu w Afryce;
 - projektuje kompleksowy plan rozwoju zrównoważonej turystyki w wybranym regionie Afryki, uwzględniający ochronę unikalnej przyrody i korzyści dla społeczności lokalnej;
 - argumentuje konieczność ochrony strefy Sahelu na forum klasy.

Dział XVI. Wybrane problemy i regiony geograficzne Ameryki Północnej i Południowej

- Dopuszczający (2)**
- wskazuje na mapie fizycznej Ameryki Północnej i Południowej główne formy ukształtowania powierzchni (Kordyliery, Appalachy, Andy, Niziny: Amazonki, Orinoko, La Platy);
 - wskazuje na mapie Dolinę Krzemową, wielkie metropolie (Nowy Jork, São Paulo) oraz strefy występowania cyklonów i tornad;
 - wymienia tradycyjne grupy ludności rdzennej Ameryki.
- Dostateczny (3)**
- opisuje cechy ukształtowania powierzchni Ameryk;
 - wymienia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce Północnej;
 - wskazuje na mapie zasięg lasu deszczowego Amazonii;
 - opisuje cechy megalopolis oraz przyczyny powstawania slumsów (faweli) w wielkich miastach Ameryki Południowej;
 - podaje przykłady nowoczesnych technologii rozwijanych w Dolinie Krzemowej.
- Dobry (4)**
- wykazuje wpływ ukształtowania powierzchni (południkowy układ form rzeźby) na klimat i gospodarkę Ameryk;
 - wyjaśnia mechanizm powstawania i identyfikuje skutki tornad i cyklonów;
 - charakteryzuje przyczyny rozwoju technopolii na przykładzie Doliny Krzemowej;
 - przedstawia na podstawie danych statystycznych dominującą rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej.
- Bardzo dobry (5)**
- analizuje konflikt interesów między gospodarczym wykorzystaniem Amazonii a ekologicznymi i klimatycznymi skutkami jej wylesiania (deforestacji) w skali globalnej;
 - ocenia sytuację społeczną i gospodarczą rdzennej ludności w wybranych krajach Ameryki Północnej lub Południowej;
 - wyjaśnia powiązania między procesem urbanizacji, powstawaniem megalopolis a degradacją środowiska i problemami społecznymi slumsów.
- Celujący (6)**
- projektuje i przeprowadza w klasie debatę na temat: 'Gospodarka versus ekologia – jak uratować puszcę amazońską?';
 - analizuje i syntetyzuje dane statystyczne dotyczące innowacyjności gospodarki USA i jej wpływu na globalne rynki technologiczne;
 - opracowuje esej oceniający wyzwania integracji społecznej rdzennej ludności w dobie globalizacji.

Dział XVII. Wybrane problemy i regiony geograficzne Australii i Oceanii

- Dopuszczający (2)**
- wskazuje na mapie kontynent Australii, Tasmanię, Nową Zelandię, Oceanię oraz Wielką Rafę Koralową;
 - wymienia charakterystyczne gatunki roślin i zwierząt Australii (endemity, np. eukaliptus, koala, kangur);
 - wskazuje największe miasta Australii.
- Dostateczny (3)**
- opisuje specyfikę środowiska przyrodniczego Australii (suchość klimatu, wody artezyjskie, unikalna fauna i flora);
 - opisuje rozmieszczenie ludności na kontynencie australijskim;
 - wymienia główne cechy gospodarki Australii (bogactwa mineralne, hodowla owiec, rolnictwo).
- Dobry (4)**
- wyjaśnia przyczyny unikalności przyrody Australii i Oceanii (długotrwała izolacja geograficzna);
 - wykazuje wpływ warunków klimatycznych i wodnych (baseny artezyjskie) na rozmieszczenie ludności oraz specyfikę rolnictwa i hodowli owiec;
 - charakteryzuje znaczenie gospodarcze eksportu surowców mineralnych Australii.
- Bardzo dobry (5)**
- analizuje strukturę gospodarki Australii i jej silne powiązania handlowe z krajami Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej;
 - ocenia ekologiczne skutki działalności człowieka w Australii i Oceanii, w tym zagrożenia dla Wielkiej Rify Koralowej wynikające z globalnych zmian klimatycznych;
 - wyjaśnia funkcjonowanie i rolę basenów artezyjskich dla gospodarki komunalnej i rolnictwa obszarów suchych.
- Celujący (6)**
- opracowuje referat lub projekt badawczy na temat: 'Wpływ izolacji geograficznej na ewolucję biologiczną oraz współczesne zagrożenia ekologiczne Australii i Oceanii';
 - analizuje perspektywy rozwoju gospodarczego małych państw Oceanii w obliczu podnoszenia się poziomu oceanów.

Dział XVIII. Geografia obszarów okołobiegunowych

- Dopuszczający (2)**
- wskazuje na mapie świata Arktykę, Antarktydę, biegun północny i południowy;
 - rozpoznaje cechy krajobrazu lodowego na ilustracjach;
 - wymienia wybrane gatunki zwierząt polarnych (pingwiny, niedźwiedzie polarne).
- Dostateczny (3)**
- charakteryzuje położenie i środowisko przyrodnicze Antarktydy (skrajnie niskie temperatury, lądolód, brak stałego osadnictwa);
 - wyjaśnia cel międzynarodowych badań naukowych w obszarach polarnych;
 - objaśnia, czym jest Traktat Antarktyczny i jakie ma znaczenie prawne.
- Dobry (4)**
- porównuje cechy środowiska przyrodniczego Arktyki i Antarktydy;
 - przedstawia historyczne i współczesne znaczenie eksploracji obszarów polarnych;
 - wyszukuje i prezentuje na podstawie różnych źródeł informacje o zmianach złodzenia w obszarach okołobiegunowych.
- Bardzo dobry (5)**
- analizuje i wyjaśnia konsekwencje globalnych zmian klimatycznych (w tym topnienia lądolodów i zanikania wieloletniej pokrywy lodowej) dla środowiska geograficznego obszarów okołobiegunowych oraz klimatu całej Ziemi;
 - uzasadnia konieczność bezwzględnego zachowania statusu prawnego Antarktydy jako kontynentu pokoju i nauki.
- Celujący (6)**
- opracowuje samodzielny projekt naukowy analizujący wieloaspektowe (ekologiczne, gospodarcze i geopolityczne) skutki topnienia lodów Arktyki (np. otwarcie nowych dróg morskich, dostęp do surowców, konflikty o granice szelfów);
 - reprezentuje szkołę w debatach i konkursach geograficznych dotyczących ochrony klimatów polarnych.

S. Nici

Zasady oceniania na lekcjach geografii w klasie 8
w roku szkolnym 2026/2027

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - ✓ formy pisemne: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki;
 - ✓ formy ustne: aktywność, odpowiedź ustna;
 - ✓ zeszyt przedmiotowy;
 - ✓ inne formy, np.: prezentacje, praca w grupach, projekt edukacyjny, udział w konkursach itp.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - ✓ prace klasowe
 - ✓ sprawdziany
 - ✓ kartkówki

Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki są przechowywane w szkole. Pozostałe ocenione prace oddawane są uczniowi.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - ✓ terminowo przystąpił do wszystkich prac pisemnych w ciągu roku szkolnego;
 - ✓ uczeń podejmował próby poprawy ocen bieżących;
 - ✓ był zawsze przygotowany do zajęć (posiadał zeszyt przedmiotowy, podręcznik oraz niezbędne przybory szkolne);
 - ✓ systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy.

Elżbieta Olsz

Podpis nauczyciela

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGII DLA KLASY VIII

Dział I: Genetyka (Dział V podstawy programowej)

Wymagania na ocenę dopuszczającą (2) – uczeń:

- Wskazuje DNA jako podstawowy nośnik informacji genetycznej w komórce.
- Rozpoznaje na schemacie elementy budowy chromosomu (chromatydy i centromer).
- Podaje liczbę chromosomów w komórkach somatycznych człowieka (46) oraz wskazuje autosomy i chromosomy płci.
- Wymienia i rozróżnia podstawowe pojęcia: gen, allel, genotyp, fenotyp.
- Rozpoznaje nowotwory jako skutek niekontrolowanych i patologicznych podziałów komórkowych.
- Wymienia dwie przykładowe choroby genetyczne człowieka warunkowane mutacjami (np. mukowiscydoza, zespół Downa).

Wymagania na ocenę dostateczną (3) – uczeń spełnia wymagania na ocenę 2 oraz:

- Wyjaśnia budowę podwójnej helisy DNA (zasada komplementarności zasad azotowych).
- Opisuje proces replikacji DNA, określając jego biologiczne znaczenie i przebieg.
- Wyjaśnia znaczenie biologiczne mitozy i mejozy, poprawnie rozróżniając komórki haploidalne od diploidalnych.
- Opisuje dziedziczenie jednogenowe, posługując się pojęciami homozygoty (dominującej/recesywnej) i heterozygoty.
- Wyjaśnia zasady determinacji płci u człowieka.
- Wyjaśnia dziedziczenie grup krwi w układzie ABO oraz czynnika Rh u człowieka.

Wymagania na ocenę dobrą (4) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-3 oraz:

- Przedstawia rolę komplementarności nici w dokładnym kopiowaniu informacji podczas replikacji.
- Samodzielnie zapisuje i rozwiązuje krzyżówki genetyczne dotyczące dziedziczenia jednogenowego z użyciem szachownicy Punnetta.
- Oblicza prawdopodobieństwo wystąpienia określonej cechy fenotypowej u potomstwa.
- Rozwiązuje typowe zadania genetyczne dotyczące dziedziczenia grup krwi (w tym konflikt serologiczny).
- Wskazuje i opisuje czynniki sprzyjające rozwojowi nowotworów (niewłaściwa dieta, dym tytoniowy, promieniowanie UV i rentgenowskie, wirus HPV).

Wymagania na ocenę bardzo dobrą (5) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-4 oraz:

- Analizuje powiązanie między mutacjami w komórkach somatycznych a ryzykiem rozwoju procesów nowotworowych.
- Analizuje i porównuje przyczyny występowania mutacji spontanicznych oraz wywołanych przez specyficzne czynniki mutagenne (fizyczne i chemiczne).
- Interpretuje skutki mutacji na poziomie organizmu na przykładzie mechanizmów powstawania mukowiscydozy i zespołu Downa.
- Analizuje proste rodowody genetyczne (drzewa genealogiczne) i określa genotypy poszczególnych członków rodziny.

Wymagania na ocenę celującą (6) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-5 oraz:

- Ocenia szanse i etyczne zagrożenia związane z rozwojem inżynierii genetycznej oraz biotechnologii we współczesnym świecie.
- Tworzy samodzielne opracowanie oparte na badaniach naukowych dotyczące mechanizmów naprawczych DNA w komórkach.

Dział II: Ewolucja życia (Dział VI podstawy programowej)

Wymagania na ocenę dopuszczającą (2) – uczeń:

- Wyjaśnia pojęcie ewolucji jako procesu stopniowych i nieodwracalnych zmian organizmów.
- Wymienia bezpośrednie i pośrednie źródła wiedzy o ewolucji (skamieniałości, formy przejściowe, narządy szczątkowe).
- Rozpoznaje pojęcia doboru naturalnego oraz doboru sztucznego.
- Wymienia cechy wspólne oraz widoczne różnice morfologiczne między człowiekiem a małpami człekokształtnymi.

Wymagania na ocenę dostateczną (3) – uczeń spełnia wymagania na ocenę 2 oraz:

- Opisuje na wybranych przykładach powstawanie skamieniałości i ich znaczenie dla paleontologii.
- Przedstawia znaczenie form przejściowych (np. archeopteryks, ichtiostega) jako dowodów ewolucji łączących grupy systematyczne.
- Wyjaśnia mechanizm i różnice między doбором naturalnym (selekcja środowiska) a doбором sztucznym (selekcja człowieka).
- Wyjaśnia znaczenie przystosowań anatomicznych człowieka do postawy spionizowanej.

Wymagania na ocenę dobrą (4) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-3 oraz:

- Przedstawia dobór naturalny jako główny mechanizm napędowy ewolucji i powstawania przystosowań.
- Wykorzystuje dowody z anatomii porównawczej (narządy homologiczne i analogiczne) do wykazania bliskiego pokrewieństwa grup organizmów.
- Wykazuje na przykładach, że współczesna różnorodność biologiczna jest efektem długotrwałej ewolucji.

Wymagania na ocenę bardzo dobrą (5) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-4 oraz:

- Analizuje i porównuje cele, mechanizmy i skutki działania doboru naturalnego i sztucznego.
- Uzasadnia pochodzenie ewolucyjne człowieka od wspólnego przodka z małpami człekokształtnymi na podstawie analizy porównawczej DNA i anatomii.
- Interpretuje i poprawnie analizuje schematy drzew rodowych różnych grup taksonomicznych.

Wymagania na ocenę celującą (6) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-5 oraz:

- Krytycznie ocenia historyczne hipotezy ewolucyjne (np. lamarkizm) w konfrontacji z nowoczesną syntetyczną teorią ewolucji (neodarwinizm).
- Tworzy prognozy ewolucyjne dotyczące potencjalnych przystosowań człowieka w odpowiedzi na postęp technologiczny i zmiany klimatyczne.

Dział III: Ekologia i ochrona środowiska (Dział VII podstawy programowej)

Wymagania na ocenę dopuszczającą (2) – uczeń:

- Rozróżnia elementy biotyczne (ożywione) i abiotyczne (nieożywione) w wybranym ekosystemie.
- Wskazuje podstawowe cechy populacji (liczebność i zagęszczenie).
- Definiuje i podaje najprostsze przykłady oddziaływań antagonistycznych (drapieżnictwo, pasożytnictwo) i nieantagonistycznych (mutualizm).
- Identyfikuje w ekosystemie producentów, konsumentów i destruentów.
- Rozpoznaje schemat prostego łańcucha pokarmowego (łańcuch spasanania).
- Rozróżnia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody.

Wymagania na ocenę dostateczną (3) – uczeń spełnia wymagania na ocenę 2 oraz:

- Opisuje wzajemne powiązania i zależności między elementami biotycznymi a abiotycznymi ekosystemu.
- Wyjaśnia, jak rozrodczość, śmiertelność i migracje kształtują dynamikę populacji.
- Opisuje przystosowania drapieżników, ich ofiar oraz pasożytów do określonego trybu życia.
- Wyjaśnia rolę i funkcję funkcjonalną producentów, konsumentów i destruentów w obiegu materii.
- Konstruuje proste łańcuchy pokarmowe z podaniem poziomów troficznych.
- Opisuje zakres tolerancji ekologicznej organizmu na temperaturę i wilgotność.

Wymagania na ocenę dobrą (4) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-3 oraz:

- Porównuje konkurencję wewnątrzgatunkową z międzygatunkową pod względem przyczyn i skutków.
- Analizuje i interpretuje przedstawione graficznie sieci pokarmowe (sieci troficzne).
- Wykorzystuje koncepcję gatunków wskaźnikowych do określenia czystości powietrza (np. skala porostowa).
- Przedstawia zasady zrównoważonego rozwoju oraz racjonalne sposoby gospodarowania zasobami przyrody.

Wymagania na ocenę bardzo dobrą (5) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-4 oraz:

- Analizuje mechanizmy regulacji liczebności populacji w przyrodzie (np. sprzężenia zwrotne w układzie drapieżnik-ofiara).
- Uzasadnia, dlaczego obieg materii w ekosystemie jest zamknięty, a przepływ energii ma charakter jednokierunkowy i stratny.
- Interpretuje wykresy tolerancji ekologicznej organizmów i odnosi je do występowania gatunków eury- i stenotermicznych.
- Analizuje antropogeniczne źródła i skutki globalnych zagrożeń środowiska, w tym mechanizm antropogenicznej zmiany klimatu.

Wymagania na ocenę celującą (6) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-5 oraz:

- Planuje i samodzielnie przeprowadza prostą obserwację liczebności i zagęszczenia wybranego gatunku rośliny zielnej w terenie.
- Projektuje lokalną kampanię informacyjną mającą na celu ograniczenie zanieczyszczeń powietrza w najbliższej okolicy szkoły.

Dział IV: Zagrożenia i ochrona różnorodności biologicznej (Dział VIII podstawy)

Wymagania na ocenę dopuszczającą (2) – uczeń:

- Wymienia trzy główne poziomy różnorodności biologicznej (genetyczna, gatunkowa, ekosystemowa).
- Wskazuje bezpośrednie działania człowieka wpływające destrukcyjnie na różnorodność biologiczną.
- Wymienia przykłady form ochrony przyrody w Polsce (np. parki narodowe, pomniki przyrody).

Wymagania na ocenę dostateczną (3) – uczeń spełnia wymagania na ocenę 2 oraz:

- Przedstawia i krótko charakteryzuje poziomy różnorodności biologicznej, wskazując ich znaczenie.
- Wyjaśnia i uzasadnia konieczność ochrony różnorodności biologicznej dla stabilności biosfery.
- Opisuje formy ochrony przyrody w Polsce (parki narodowe, rezerваты przyrody, ochrona gatunkowa, pomniki przyrody).

Wymagania na ocenę dobrą (4) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-3 oraz:

- Wykazuje związek przyczynowo-skutkowy między niszczeniem i fragmentacją siedlisk a wymieraniem gatunków.
- Rozpoznaje i opisuje unikalne cechy przyrodnicze wybranych parków narodowych w Polsce.
- Przedstawia przykłady działań człowieka na rzecz restytucji zagrożonych gatunków (np. żubr, sokół wędrowny).

Wymagania na ocenę bardzo dobrą (5) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-4 oraz:

- Analizuje konsekwencje introdukcji i ekspansji gatunków inwazyjnych (obcych) dla rodzimych ekosystemów.
- Uzasadnia dobór metod ochrony czynnej i biernej dla zachowania bioróżnorodności i równowagi ekosystemowej.
- Interpretuje dane statystyczne i wykresy naukowe obrazujące tempo spadku bioróżnorodności na Ziemi.

Wymagania na ocenę celującą (6) – uczeń spełnia wymagania na oceny 2-5 oraz:

- Planuje i opracowuje regionalny przewodnik po formach ochrony przyrody z uwzględnieniem lokalnych pomników przyrody.
- Krytycznie ocenia wybrane lokalne spory ekologiczne (np. plany inwestycyjne w strefach chronionych) i argumentuje naukowe rozwiązanie konfliktu.

S. Kuci

Zasady oceniania na lekcjach biologii w klasie 8

w roku szkolnym 2026/2027

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - ✓ formy pisemne: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki;
 - ✓ formy ustne: aktywność, odpowiedź ustna;
 - ✓ zeszyt przedmiotowy;
 - ✓ inne formy, np.: prezentacje, praca w grupach, projekt edukacyjny, udział w konkursach itp.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - ✓ prace klasowe
 - ✓ sprawdziany
 - ✓ kartkówki

Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki są przechowywane w szkole. Pozostałe ocenione prace oddawane są uczniowi.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - ✓ terminowo przystąpił do wszystkich prac pisemnych w ciągu roku szkolnego;
 - ✓ uczeń podejmował próby poprawy ocen bieżących;
 - ✓ był zawsze przygotowany do zajęć (posiadał zeszyt przedmiotowy, podręcznik oraz niezbędne przybory szkolne);
 - ✓ systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy.

Sylwia Górczewska

Podpis nauczyciela

Wymagania edukacyjne klasa 8 edukacja zdrowotna

Ocena dopuszczająca (2)

- Z pomocą nauczyciela wymieniasz podstawowe zasady dbania o zdrowie psychiczne i fizyczne w okresie dojrzewania.
- Wskazujesz główne zagrożenia związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych, leków bez recepty, e-papierosów i dopalaczy.
- Rozpoznajesz podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia prokreacyjnego, dojrzałości i antykoncepcji.
- Znasz zasady wzywania służb ratunkowych oraz postępujesz zgodnie ze schematem RKO z użyciem AED.
- Wymieniasz numery telefonów zaufania oraz instytucje niosące pomoc w kryzysie psychicznym.

Ocena dostateczna (3)

- Samodzielnie opisujesz wpływ stresu egzaminacyjnego oraz presji czasu na organizm i podajesz sposoby na ich łagodzenie.
- Wyjaśniasz pojęcie świadomej zgody (*zgoda/consent*), granic intymnych oraz szacunku w relacjach partnerskich i rówieśniczych.
- Opisujesz fizjologiczne i społeczne ryzyka związane z uzależnieniami od substancji oraz od technologii (gry, media społecznościowe).
- Prawidłowo wykonujesz procedurę pierwszej pomocy w przypadku utraty przytomności, porażenia prądem, udaru czy zawału serca.
- Charakteryzujesz zasady profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową oraz wymieniasz metody antykoncepcji.

Ocena dobra (4)

- Analizujesz swój styl życia pod kątem przyzwyczajęń zdrowotnych i opracowujesz plan radzenia sobie ze stresem przed egzaminami ósmoklasisty.
- Opisujesz mechanizmy uzależnień behawioralnych (hazard, mikrotransakcje w grach, uzależnienie od algorytmów) i ich wpływ na relacje.
- Stosujesz zasady komunikacji opartej na szacunku oraz asertywnie wyznaczasz granice w relacjach intymnych i społecznych.
- Demonstrujesz umiejętność udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach złożonych urazów lub zdarzeń z wieloma poszkodowanymi.
- Weryfikujesz informacje medyczne z internetu, odróżniając fakty naukowe od mitów i pseudonauki.

Ocena bardzo dobra (5)

- Krytycznie oceniasz przekazy medialne dotyczące wizerunku ciała, zdrowia i medycyny, korzystając z rzetelnych źródeł medycznych.
- Analizujesz biochemiczne i psychologiczne skutki długotrwałego stresu oraz projektujesz strategie budowania odporności psychicznej (rezyliencji).
- Wykazujesz dojrzałość w dyskusjach na tematy seksualności, planowania rodziny, zdrowia prokreacyjnego i odpowiedzialności za drugą osobę.

- Sprawnie koordynujesz działaniami grupy podczas symulowanych akcji ratowniczych na zajęciach.

Ocena celująca (6)

- Posiadasz wiedzę z zakresu profilaktyki zdrowotnej, epidemiologii i medycyny ratunkowej wykraczającą poza program szkoły podstawowej.
- Inicjujesz i organizujesz w szkole akcje edukacyjne (np. dotyczące zdrowia psychicznego młodzieży, honorowego krwiodawstwa, bezpiecznego poruszania się w sieci).
- Wykazujesz się postawą lidera prozdrowotnego, promując odpowiedzialność, tolerancję oraz wspieranie rówieśników w trudnych sytuacjach życiowych.

Ocena z edukacji zdrowotnej w klasie 8 skupia się na praktycznym przygotowaniu do dorosłości, radzeniu sobie ze stresem egzaminacyjnym, odpowiedzialności w relacjach oraz zaawansowanym ratownictwie.

Zaawansowane symulacje ratownicze

- **Symulacje stanów zagrożenia życia:** Pokaz prawidłowego postępowania przy podejrzeniu zawału serca, udaru mózgu, porażenia prądem lub masywnego krwotoku.

Analiza przypadków i studia sytuacji kryzysowych

- **Zarządzanie stresem egzaminacyjnym:** Analiza opisanej sytuacji ucznia przeżywającego silny stres przed egzaminami i zaproponowanie dla niego konkretnego planu regeneracji oraz metod wyciszenia.
- **Weryfikacja informacji medycznych:** Ocena wiarygodności artykułu, posta lub diety z sieci pod kątem odróżniania faktów od fałszu i pseudonauki.

Scenki dramatyczne i warsztaty komunikacji

- **Świadoma zgoda i granice :** Odgrywanie w parach dialogów ćwiczących asertywne wyznaczanie granic i szacunek dla decyzji drugiej osoby w relacjach rówieśniczych.
- **Presja rówieśnicza:** Ćwiczenie odmowy w trudnych sytuacjach (np. namawianie do eksperymentowania z dopalaczami, lekami bez recepty czy hazardem w sieci).

Projekty edukacyjne i badawcze

- **Kampania o zdrowiu psychicznym:** Przygotowanie w zespołach materiałów (np. podcastu, plakatu, infografiki) na temat budowania odporności psychicznej lub szukania pomocy w kryzysie.
- **Analiza mechanizmów uzależnień:** Opracowanie projektu na temat pułapek cyfrowych (np. mechanizmy mikropłatności i skrzynek z łupem w grach, uzależniające algorytmy w social mediach).

Karty rozwoju i samoobserwacja

- **Mój plan antystresowy:** Stworzenie spersonalizowanego harmonogramu dbania o sen, dietę i aktywność fizyczną w okresie intensywnej nauki do egzaminu ósmoklasisty.
- **Kalendarz badań profilaktycznych:** Przygotowanie zestawienia nawyków i badań kontrolnych ważnych wchodząc w wiek dojrzały.

Quizy sytuacyjne i sprawdziany

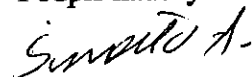
- **Testy decyzyjne:** Krótkie sprawdziany oparte na pytaniach problemowych typu „Jak postąpisz, gdy...”, sprawdzające wiedzę z zakresu pierwszej pomocy, profilaktyki uzależnień i zdrowia prokreacyjnego.

Śmiała Aleksandra

Zasady oceniania na lekcjach edukacji zdrowotnej w klasie VIII

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób: praca w grupie (np. odgrywanie scenek), plakaty, karty pracy, kartkówki zapowiedziane/ niezapowiedziane, aktywność, zeszyt przedmiotowy.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: kartkówki przechowywane w szkole, karty pracy uczeń wkleja do zeszytu lub przechowuje w teczce.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - aktywnie uczestniczył w lekcjach
 - brał udział w konkursie
 - angażował się w akcje prozdrowotne

Podpis nauczyciela

WYMAGANIA EDUKACYJNE

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA – KLASA VIII

I. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa;
- wymienia podstawowe składniki bezpieczeństwa państwa;
- wskazuje wybrane uwarunkowania bezpieczeństwa Polski wynikające z jej położenia;
- wymienia podstawowe organizacje międzynarodowe mające znaczenie dla bezpieczeństwa Polski;
- rozpoznaje rodzaje Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wskazuje ich podstawowe zadania.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia istotę bezpieczeństwa państwa;
- opisuje podstawowe geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski;
- przedstawia rolę wybranych organizacji międzynarodowych w zapewnianiu bezpieczeństwa Polski;
- opisuje misję, rolę i podstawowe zadania Sił Zbrojnych RP.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- charakteryzuje podstawowe dziedziny i uwarunkowania bezpieczeństwa państwa;
- wyjaśnia zależności między położeniem geopolitycznym Polski a jej bezpieczeństwem;
- wyjaśnia znaczenie współpracy międzynarodowej dla bezpieczeństwa Polski;
- charakteryzuje miejsce i zadania Sił Zbrojnych RP w systemie obronności państwa.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- analizuje czynniki wpływające na bezpieczeństwo państwa;
- uzasadnia znaczenie współpracy Instytucji państwowych, Sił Zbrojnych RP i organizacji międzynarodowych dla bezpieczeństwa Polski;

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- ocenia znaczenie różnych czynników dla bezpieczeństwa państwa;
- formułuje i uzasadnia wnioski dotyczące bezpieczeństwa Polski w sytuacjach problemowych;

II. DZIAŁANIA W SYTUACJACH NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe zagrożenia naturalne i wywołane działalnością człowieka;
- rozpoznaje podstawowe sygnały alarmowe i środki alarmowania;
- wskazuje podstawowe zasady zachowania po ogłoszeniu alarmu;
- wskazuje podstawowe zasady ewakuacji;
- rozpoznaje podstawowe służby i podmioty ratownicze;
- wskazuje podstawowe zasady zachowania podczas pożaru, powodzi, ekstremalnych zjawisk pogodowych, wypadku komunikacyjnego, uwolnienia niebezpiecznej substancji oraz zdarzenia terrorystycznego.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- opisuje sposoby ostrzegania i alarmowania ludności;
- wyjaśnia znaczenie sygnałów alarmowych;
- opisuje obowiązki ludności podczas ewakuacji;
- opisuje sposób postępowania podczas typowych zagrożeń;
- wyjaśnia podstawowe zadania służb i podmiotów ratowniczych;
- wyjaśnia znaczenie stosowania się do poleceń służb ratowniczych.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- dobiera właściwy sposób postępowania do rodzaju zagrożenia;
- stosuje zasady bezpiecznego zachowania w symulowanych sytuacjach zagrożenia;
- prawidłowo reaguje na sygnały alarmowe;
- stosuje zasady ewakuacji;

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- analizuje sytuację zagrożenia i samodzielnie ustala właściwą kolejność działań;
- przewiduje możliwe następstwa niewłaściwego zachowania podczas zagrożenia;
- analizuje rolę służb i innych podmiotów w ograniczaniu skutków zagrożeń.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- ocenia złożoną sytuację zagrożenia i proponuje bezpieczny sposób działania;
- tworzy plan postępowania w sytuacji problemowej;
- proponuje działania ograniczające ryzyko wystąpienia zagrożenia lub jego skutki;

III. PODSTAWY PIERWSZEJ POMOCY

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- rozpoznaje sytuację wymagającą udzielenia pierwszej pomocy;
- wskazuje podstawowe zasady bezpieczeństwa ratownika, poszkodowanego i miejsca zdarzenia;
- rozpoznaje podstawowe zagrożenia życia;
- prawidłowo wzywa pomoc i podaje numery alarmowe;
- ocenia przytomność i oddech poszkodowanego według poznanego schematu;
- wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy według poznanego schematu lub instrukcji;
- rozpoznaje podstawowe wyposażenie apteczki.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia;
- opisuje i stosuje zasady zapewnienia bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia;
- udrażnia drogi oddechowe i układa osobę nieprzytomną oddychającą w pozycji bezpiecznej;
- opisuje i wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej na manekinie;
- opisuje sposób wykorzystania AED;
- wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w przypadku zadławienia;
- opisuje zasady postępowania w przypadku ran, krwotoków, urazów kończyn i oparzeń.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- samodzielnie i prawidłowo ocenia stan poszkodowanego w sytuacji symulowanej;
- samodzielnie wykonuje RKO zgodnie z poznany algorytmem;
- prawidłowo wykorzystuje AED w sytuacji symulowanej;
- prawidłowo wykonuje czynności pierwszej pomocy w przypadku zadławienia;
- wykonuje opatrunek oślanający i uciskowy;
- stosuje zasady doraźnego unieruchamiania urazów kończyn;
- demonstruje właściwy sposób postępowania w przypadku oparzenia;

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- samodzielnie rozpoznaje sytuację poszkodowanego i ustala właściwą kolejność działań ratowniczych;
- analizuje informacje dotyczące stanu poszkodowanego;
- uzasadnia wybór odpowiednich czynności pierwszej pomocy;
- prawidłowo reaguje na zmianę stanu poszkodowanego w sytuacji symulowanej;
- przewiduje konsekwencje niewłaściwego postępowania.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- samodzielnie analizuje złożoną sytuację ratowniczą i planuje kolejność działań;
- doбира i uzasadnia sposób udzielania pierwszej pomocy w sytuacji problemowej;
- ocenia skuteczność podjętych działań i wskazuje możliwości ich poprawy.

IV. KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBRONNYCH

A. Terenoznawstwo

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- wskazuje główne kierunki świata;
- rozpoznaje podstawowe narzędzia służące do orientacji w terenie;
- wskazuje podstawowe elementy mapy.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- opisuje sposoby orientowania się w terenie;
- wyjaśnia zasady korzystania z kompasu, busoli, GPS i mapy;
- orientuje mapę według podstawowych zasad.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- wykorzystuje mapę, kompas, busolę, GPS lub charakterystyczne obiekty terenowe do orientacji;
- doбира właściwe narzędzie do określonego zadania terenowego.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- samodzielnie doбира i wykorzystuje różne sposoby orientowania się w terenie;
- analizuje informacje uzyskane z mapy i innych narzędzi orientacji.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- planuje sposób orientowania się i przemieszczania w nieznanym terenie;
- wykorzystuje różne źródła informacji terenowej do rozwiązania zadania problemowego.

B. Cyberbezpieczeństwo

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe zagrożenia związane z cyberbezpieczeństwem;
- wskazuje podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z sieci.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa;
- opisuje sposoby reagowania na wybrane zagrożenia i cyberprzemoc;
- opisuje znaczenie cyberbezpieczeństwa dla człowieka i państwa.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- stosuje zasady bezpiecznego funkcjonowania w środowisku cyfrowym;
- wyjaśnia rolę cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa;
- przedstawia wypowiedź dotyczącą cyberbezpieczeństwa w wymiarze cywilnym i militarnym.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- analizuje zagrożenia związane z cyberbezpieczeństwem;
- uzasadnia wybór działań zwiększających bezpieczeństwo;
- analizuje znaczenie cyberbezpieczeństwa militarnego dla bezpieczeństwa państwa.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- ocenia sytuacje problemowe związane z cyberbezpieczeństwem;
- proponuje i uzasadnia działania ograniczające zagrożenia;
- tworzy rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo własne i innych w środowisku cyfrowym.

C. Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- wskazuje podstawowe zasady bezpiecznego zachowania podczas zajęć;
- rozpoznaje podstawowe części składowe broni strzeleckiej;
- rozpoznaje podstawowe postawy strzeleckie.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- wyjaśnia zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką;
- opisuje podstawowe części broni i ich znaczenie;
- opisuje zasady przyjmowania postaw strzeleckich;
- wyjaśnia zasady prawidłowego zgrywania przyrządów celowniczych.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas ćwiczeń;
- prawidłowo przyjmuje poznane postawy strzeleckie;
- prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze;

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- samodzielnie i poprawnie wykonuje poznane czynności w sytuacji ćwiczeniowej;
- analizuje własne wykonanie i wskazuje przyczyny ewentualnych błędów;
- uzasadnia znaczenie poszczególnych zasad bezpieczeństwa.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- samodzielnie dobiera właściwy sposób wykonania zadania w sytuacji ćwiczeniowej;
- analizuje i ocenia poprawność wykonania czynności;
- proponuje sposób skorygowania rozpoznanych błędów z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

ZASADY USTALANIA POZIOMU OSIĄGNIĘĆ

Przy ustalaniu poziomu osiągnięć ucznia uwzględnia się przede wszystkim:

1. poprawność merytoryczną;
2. stopień opanowania umiejętności praktycznych;
3. samodzielność wykonywania czynności;
4. umiejętność zastosowania wiedzy w sytuacjach typowych;
5. umiejętność analizy i uzasadniania podejmowanych działań;
6. umiejętność wykorzystania wiedzy i umiejętności w sytuacjach problemowych i nowych.

Ocena klasyfikacyjna określa poziom osiągnięć ucznia w odniesieniu do wymagań edukacyjnych.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia w przypadkach określonych przepisami prawa.

Dostosowanie może dotyczyć w szczególności metod i organizacji pracy, tempa i warunków wykonywania zadań, sposobu przekazywania instrukcji oraz form i sposobów sprawdzania osiągnięć ucznia.

Dostosowanie powinno umożliwiać uczniowi wykazanie rzeczywistego poziomu opanowania wiedzy i umiejętności określonych wymaganiami edukacyjnymi.

Barbara Kopec

Zasady oceniania na lekcjach Edukacja dla bezpieczeństwa w klasie VIII

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób: sprawdziany i kartkówki, odpowiedzi ustne, zadania i ćwiczenia wykonywane podczas lekcji, zadania praktyczne, w szczególności z zakresu pierwszej pomocy.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 Statutu szkoły, obejmuje: zeszyt ucznia, karty pracy, kartkówki i sprawdziany.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - wykazać spełnienie wymagań edukacyjnych odpowiadających ocenie, o którą się ubiega. W szczególności uczeń powinien poprawić wszystkie oceny bieżące niższe od oceny, o którą się ubiega, na poziom odpowiadający tej ocenie, w terminie i formie ustalonej z nauczycielem, z uwzględnieniem zasad określonych w statucie szkoły.

Podpis nauczyciela

Kepec' Barbara

WYMAGANIA EDUKACYJNE W SZKOLE PODSTAWOWEJ W RADAWNICY
W ROKU SZKOLNYM 2026/2027
PRZEDMIOT: WYCHOWANIE FIZYCZNE

SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Jana Brzechwy w Radawnicy
ul. Szkolna 2 77-400 Radawnica
tel./fax: 67 265 92 97

Klasa VIII

Uczeń, aby otrzymać daną ocenę, musi najpierw spełnić wszystkie wymagania przewidziane dla ocen niższych.

Dział I: Ćwiczenia ogólnorozwojowe

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń przyjmuje i potrafi stabilnie utrzymać podstawowe pozycje gimnastyczne. Wykonuje z poprawnym ułożeniem ciała podstawowy podpór przodem na przedramionach (plank/deska). Wykonuje proste ćwiczenia wzmacniające gorset mięśniowy w pozycjach niskich według bezpośredniej instrukcji i pokazu nauczyciela. Zna i stosuje podstawowe nazewnictwo dotyczące pozycji wyjściowych w gimnastyce (np. siad prosty, klęk podparty).

Ocena dostateczna (3): Uczeń wykonuje prosty trening tabata składający się z 4 podstawowych ćwiczeń w stałym, umiarkowanym tempie, dbając o bezpieczeństwo. Samodzielnie przyjmuje i utrzymuje poprawny technicznie podpór bokiem (side plank) na każdej stronie. Wykonuje podstawowy przewrót w przód na materacu z prawidłowym ułożeniem ciała. Wyjaśnia zasady czasowe klasycznego treningu tabata. Definiuje cechy prawidłowej postawy ciała i wyjaśnia rolę gorsetu mięśniowego (core) w ochronie kręgosłupa przed przeciążeniami

Ocena dobra (4): Uczeń wykonuje zaawansowane ćwiczenia posturalne z dbałością o nienaganną technikę i płynność (np. przysiad z prostym kręgosłupem, wykroki, wznosy bioder). Wykonuje przewrót w przód z przysiadu do stania bez pomagania sobie rękami oraz przewrót w tył na materacu. Wykonuje ćwiczenia rozciągające (stretching statyczny) i wzmacniające w parach, dbając o kontrolowane napięcie i bezpieczeństwo partnera. Pokazuje na własnym ciele położenie głównych grup mięśni posturalnych (mięśnie brzucha, grzbietu, pośladków).

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń wykonuje próbę pokonania treningu obwodowego (5-stacyjnego) z zachowaniem właściwego tempa i techniki na każdej stacji. Monitoruje intensywność swojego wysiłku podczas ćwiczeń ogólnorozwojowych przy użyciu technologii (opaska sportowa, smartwatch lub pulsometr) i rejestruje uzyskane dane (tętno max, tętno średnie). Wykonuje połączenie dwóch wybranych elementów akrobatycznych. Omawia i wskazuje kluczowe różnice między różnymi formami treningu wzmacniającego: tabatą, treningiem obwodowym oraz HIIT.

Ocena celująca (6): Uczeń prezentuje autorski, krótki zestaw ćwiczeń wzmacniających określone partie mięśniowe pod nadzorem grupy. Wybiera odpowiednią muzykę, opracowuje i prezentuje na lekcji kompletny, autorski trening tabata. Wyjaśnia rolę systematycznego wzmacniania mięśni głębokich w profilaktyce bólów kręgosłupa i utrzymywaniu zdrowia w dorosłym życiu.

Dział II: Gry zespołowe i rekreacyjne

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń kołduje piłkę po prostej i slalomem w truchcie prawą i lewą ręką. Porusza się aktywnie po boisku i zachowuje stałą gotowość oraz odpowiednią pozycję do odbioru piłki. Przyjmuje prawidłową pozycję obronną w strefie i przemieszcza się w obronie zgodnie z ruchem piłki. Prowadzi piłkę wewnętrzną i zewnętrzną częścią stopy po linii prostej i łuku w tempie truchtu. Wymienia i omawia podstawowe zasady wybranej gry zespołowej (czas gry, liczba zawodników, punktacja)

Ocena dostateczna (3): Uczeń wykonuje rzut do kosza z miejsca z półdystansu z zachowaniem poprawnej techniki rzutowej. Wykonuje zagrywkę dowolnym sposobem z linii 7 m z zachowaniem celności i odpowiedniej siły. Wykonuje podania jednoręczną i oddaje rzuty do bramki po zatrzymaniu i po kozłowaniu. Prowadzi piłkę nożną różnymi sposobami (wewnętrzna, zewnętrzna, częścią stopy, podeszwą) z kontrolą i zmianą tempa. Sędziuje wybrane elementy meczu. Przyznaje punkty właściwej drużynie.

Ocena dobra (4): Uczeń wykonuje podania piłki ze zmianą miejsc w trójkach. Wykonuje odbicia oburącz górą i dołem w parach z partnerem, utrzymując ciągłość wymiany przez minimum 5 odbić. Wykorzystuje w grze poznane elementy techniki indywidualnej: podania, rzuty i obronę strefową. Wykonuje podania i przyjęcia piłki nożnej w ruchu ze zmianą tempa i kierunku w parach. Sędziuje wybrane elementy meczu koszykówki (błąd kroków, podwójne kozłowanie, błąd połowy, faul)

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń porusza się po boisku z piłką i bez piłki: aktywnie realizuje zadania w ataku (pozycja) oraz powrót do obrony. Realizuje rozegranie piłki „na trzy” w warunkach gry szkolnej. Stosuje w grze właściwe zasady taktyki zespołowej: gra w przewadze, krycie strefowe, przejście do kontrataku. Realizuje zadania taktyczne: gra na pozycji, krycie przeciwnika, wspomaganie bramkarza w grze właściwej. Analizuje i ocenia skuteczność rozważań taktycznych oraz zachowań fair-play na boisku w grach zespołowych

Ocena celująca (6): Uczeń płynnie realizuje atak szybki w przewadze (np. 2 na 1) zakończony celnym rzutem w biegu (dwutakt) lub asystą do lepiej ustawionego partnera. Wykonuje zagrywkę górną tenisową zza linii 9 m oraz realizuje kierunkowy, mocny atak sposobem oburącz górą nad siatką w wolne pole. Kieruje obroną strefową swojego zespołu, organizuje i wyprowadza kontratak bezpośrednio po przechwycie piłki. Płynnie realizuje dynamiczne zadania taktyczne w grze właściwej (podanie prostopadłe, gra z klepki, strzał z pierwszej piłki w biegu). Samodzielnie i w pełni obiektywnie sędziuje mecz szkolny wybranej gry zespołowej, objaśniając skomplikowane sytuacje rówieśnikom.

Dział III: Lekkoatletyka

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń potrafi przyjąć prawidłową, stabilną pozycję startową do startu niskiego na komendy „Na miejsca” oraz „Gotów”. Pokonuje dystans 60 m ze startu niskiego, dążąc do zachowania płynności kroku biegowego. Wykonuje skok w dal z rozbiegu z odbicia z wyznaczonej strefy, lądując obunóż z ugięciem kolan (amortyzacja). Wykonuje rzut jednoręczną lekkim przyborem (piłeczką palantową) z miejsca zza głowy z zachowaniem stabilnej postawy. Potrafi odebrać i przekazać piłeczkę sztafetową w miejscu w parach. Zna i potrafi wymienić komendy startowe do startu niskiego oraz objaśnić zasady zachowania sprintera na każdej z nich. Omawia zasady bezpiecznego korzystania z bloków startowych, bieżni, rzutni oraz piaskownicy na szkolnym obiekcie lekkoatletycznym

Ocena dostateczna (3): Uczeń reaguje natychmiastowym, dynamicznym i niskim wybiegiem na sygnał startowy sędziego. Pokonuje bez zatrzymywania i bez przechodzenia do marszu ciągły bieg wytrzymałościowy o charakterze tlenowym. Wykonuje skok w dal jednoonóż z rozbiegu (8–10 kroków), odbijając się z wyznaczonej belki (deski) i lądując bezpiecznie w piaskownicy. Wykonuje poprawne przekazanie piłeczki sztafetowej w parach w lekkim truchcie w wyznaczonym torze. Wyjaśnia pojęcie falstartu w biegach sprinterskich, podając przyczyny jego wystąpienia oraz konsekwencje dla sprintera.

Ocena dobra (4): Uczeń pokonuje dystans 60 m ze startu niskiego w pełnym tempie, zachowując właściwą pracę ramion, niską sylwetkę w fazie przyspieszania i nie zwalniając przed linią mety. Wykonuje skok w dal z pełnego rozbiegu z odbicia z belki z zaznaczeniem wyrażnej fazy lotu i stabilnego lądowania. Wykonuje rzut zamachowy piłką z rozbiegu z wyraźnym zaznaczeniem kroku skrzyżnego i prawidłowej pozycji wyrzutnej. Wykonuje sprawne przekazanie piłeczki sztafetowej w parach w umiarkowanym biegu bez upuszczenia przyboru. Wymienia i opisuje podstawowe rodzaje sztafet olimpijskich oraz szkolnych.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń wykonuje płynne, bezwzrokowe przekazanie piłeczki sztafetowej w pełnym biegu w wyznaczonej strefie zmian. Wybiera i pokonuje wyznaczoną trasę marszobiegu lub biegu terenowego z elementami orientacji w terenie. Wykonuje rzut zamachowy przyborem lekkoatletycznym z pełnego,

dynamicznego rozbiegu z płynnym krokiem skrzyżnym i wyrzutem pod optymalnym kątem. Wyjaśnia różnicę między wysiłkiem tlenowym (aerobowym), a beztlenowym (anaerobowym), podaje ich wpływ na tętno i objaśnia pojęcie tętna wysiłkowego.

Ocena celująca (6): Uczeń wykazuje się nienaganną pod względem technicznym sylwetką w pełnym sprincie z bloków na dystansie 60 m osiągając maksymalną prędkość. Wykonuje skok w dal z pełnego, dynamicznego rozbiegu z precyzyjnego odbicia z belki z nienaganną fazą lotu oraz bezpiecznym, dalekim lądowaniem w piaskownicy. Samodzielnie projektuje, pokazuje i sprawnie przeprowadza dla całej klasy lub grupy rówieśniczej 10-minutowy, poprawny fragment specjalistycznej rozgrzewki sprinterskiej, skocznościowej lub biegowej.

Dział IV: Taniec

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń porusza się w rytmie muzyki, wykonując proste gesty ruchowe. Rozróżnia podstawowe rytmy i metrum.

Ocena dostateczna (3): Uczeń odtwarza prosty układ choreograficzny do zumby. Opisuje znaczenie poczucia rytmu w tańcu zespołowym.

Ocena dobra (4): Uczeń odtwarza z pamięci układ do zumby zachowując równe tempo. Wskazuje elementy różniące taniec nowoczesny od tradycyjnego.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń wykonuje indywidualnie półminutowy, dowolny układ taneczny przy muzyce. Wyjaśnia, jak ruch ekspresyjny i taniec wpływają na emocje oraz relacje rówieśnicze.

Ocena celująca (6): Uczeń projektuje i wykonuje indywidualnie lub w zespole autorski układ choreograficzny o wysokim stopniu trudności. Dokonuje analizy i interpretacji utworu muzycznego poprzez autorski ruch taneczny.

Dział V: Relaksacja i odprężenie

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń wykonuje podstawowe ćwiczenia rozciągające pod okiem nauczyciela. Zna i wymienia podstawowe pojęcia relaksu i regeneracji powysiłkowej.

Ocena dostateczna (3): Uczeń wykonuje ćwiczenia oddechowe i rozciągające sprzyjające wyciszeniu organizmu po wysiłku. Wyjaśnia znaczenie odpoczynku dla zdrowia psychofizycznego.

Ocena dobra (4): Uczeń samodzielnie wykonuje i demonstruje poprawnie prosty zestaw ćwiczeń oddechowych i rozciągających. Omawia wpływ podstawowych technik relaksacyjnych na redukcję napięcia mięśniowego.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń samodzielnie stosuje wybrane techniki relaksacyjne i ćwiczenia wyciszające w celu regeneracji. Wyjaśnia rolę relaksacji w profilaktyce zdrowotnej i zachowaniu dobrostanu psychicznego.

Ocena celująca (6): Uczeń projektuje, demonstruje i przeprowadza dla grupy autorski zestaw ćwiczeń relaksacyjnych i rozciągających. Wyjaśnia mechanizmy działania stresu na organizm i fizjologiczną rolę relaksu w jego łagodzeniu.

Dział VI: Monitorowanie aktywności i sprawności fizycznej

- Ocena dopuszczająca (2):** Uczeń przyjmuje prawidłowe pozycje wyjściowe do prób sprawności fizycznej. Zna i wymienia nazwy podstawowych testów sprawnościowych (Eurofit, deska itp.).
- Ocena dostateczna (3):** Uczeń wykonuje wybrane próby sprawności fizycznej w celu określenia swoich mocnych i słabych stron. Dokonuje rzetelnej samooceny sprawności fizycznej na podstawie prób sprawnościowych.
- Ocena dobra (4):** Uczeń korzysta z opasek sportowych lub aplikacji mobilnych do rejestrowania dziennej aktywności. Analizuje podstawowe dane z urządzeń pomiarowych (kroki, dystans, tętno).
- Ocena bardzo dobra (5):** Uczeń mierzy swoją dzienną aktywność fizyczną przez tydzień i interpretuje zarejestrowane dane. Analizuje wyniki pomiarów sprawności fizycznej i precyzyjnie określa obszary poprawy.
- Ocena celująca (6):** Uczeń rejestruje swoją aktywność fizyczną, formułuje wnioski i samodzielnie wyznacza mierzalne cele kondycyjne. Porównuje własne wyniki z normami i tworzy zindywidualizowany plan poprawy sprawności fizycznej.
- Dział VII: Sprawność fizyczna w służbach mundurowych (dział fakultatywny)***
- Ocena dopuszczająca (2):** Uczeń podejmuje próby wykonania podstawowych ćwiczeń sprawnościowych (pompki, zwisy) z dbałością o asekurację. Wymienia zawody wymagające szczególnej sprawności fizycznej.
- Ocena dostateczna (3):** Uczeń pokonuje uproszczony tor przeszkód z elementami skoków, czołgania i biegania. Wyjaśnia, dlaczego sprawność fizyczna jest kluczowa dla bezpieczeństwa w zawodach mundurowych.
- Ocena dobra (4):** Uczeń wykonuje bieg zwinnościowy po kopercie. Omawia podstawowe testy sprawnościowe stosowane w rekrutacji do służb mundurowych.
- Ocena bardzo dobra (5):** Uczeń pokonuje tor przeszkód składający się ze skoków, czołgania, wspinania się i biegania. Samodzielnie proponuje i układa tor przeszkód lub obwód ćwiczebny zgodnie z zasadami bezpieczeństwa.
- Ocena celująca (6):** Uczeń wykonuje ćwiczenia rozwijające sprawność mundurową (padnij-powstań, deska, czołganie, przeskok) w określonym czasie i z dużą intensywnością. Opracowuje 4-5 stacji do treningu obwodowego i wyjaśnia ich znaczenie funkcjonalne.
- Dział VIII: Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej***
- Ocena dopuszczająca (2):** Uczeń posiada odpowiedni i bezpieczny strój oraz obuwie sportowe. Omawia regulaminy i zasady bezpiecznego korzystania z obiektów sportowych.
- Ocena dostateczna (3):** Uczeń porusza się bezpiecznie podczas gier i ćwiczeń gimnastycznych, unikając kolizji. Omawia sposoby zapobiegania najczęstszym urazom i wypadkom w sporcie.
- Ocena dobra (4):** Uczeń stosuje zasady samoasekuracji podczas upadków i ćwiczeń ruchowych. Wskazuje osoby, do których należy zwrócić się po pomoc przy urazie, i opisuje w prostych słowach zdarzenie.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń stosuje zasady asekuracji partnera w aktywnościach wymagających współodpowiedzialności. Planuje aktywność fizyczną nad wodą, w górach i w terenie zielonym z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.

Ocena celująca (6): Uczeń wykazuje wzorową postawę dbałości o bezpieczeństwo, potrafi bezpiecznie asekurować kolegę przy trudnych ćwiczeniach gimnastycznych. Omawia zasady udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach nagłych i urazach.

Dział IX: Kompetencje społeczne

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń przestrzega podstawowych zasad kulturalnego kibicowania i fair play na zajęciach. Wyjaśnia znaczenie idei olimpizmu oraz zasady fair play.

Ocena dostateczna (3): Uczeń współdziała w grupie, szanując przeciwnika, sędziego i współuczestników. Wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania i stosuje je podczas lekcji.

Ocena dobra (4): Uczeń komunikuje się efektywnie w grupie i buduje poprawne relacje rówieśnicze. Omawia, jak respektowanie reguł gry wpływa na bezpieczeństwo i atmosferę rywalizacji.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń pełni funkcję organizatora, sędziego i kibica w szkolnych zawodach. Nazywa, rozumie i kontroluje emocje towarzyszące rywalizacji sportowej (wygrana/przegrana).

Ocena celująca (6): Uczeń współpracuje w grupie, szanując poglądy innych, motywuje rówieśników o niższej sprawności i aktywnie zapobiega wykluczeniu. Samodzielnie i konstruktywnie rozwiązuje nieporozumienia i konflikty w duchu fair play.

Ocena śródroczna i roczna z wychowania fizycznego ustalana jest na podstawie łącznej analizy wszystkich czterech obszarów:

- wymagań edukacyjnych,
- systematyczności,
- aktywności i zaangażowania,
- aktywności dodatkowej.

Przy ustalaniu ocen bieżących nauczyciel uwzględnia:

- indywidualne możliwości ucznia,
- jego postępy w monitorowaniu umiejętności i wiedzy,
- aktywność ucznia na lekcji,
- systematyczny udział w lekcjach wychowania fizycznego.

Lukasz Staryga

nauczyciele wychowania fizycznego

Zasady oceniania na lekcjach wychowania fizycznego w klasie VIII

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - **Sprawdziany umiejętności ruchowych:** Nauczyciel przeprowadza sprawdziany praktyczne w celu oceny stopnia opanowania przez ucznia podstawowych umiejętności ruchowych oraz techniki wykonania ćwiczeń (np. sprawdzian kozłowania i rzutu do kosza w koszykówce)
 - **Zadania kontrolne (zadania ruchowe wykonywane na bieżąco):** Nauczyciel na bieżąco monitoruje postępy ucznia poprzez realizację określonych zadań ruchowych zgodnych z wymaganiami edukacyjnymi (np. wykonanie serii ćwiczeń koordynacyjnych). Oceną jest bieżąca informacja zwrotna.
 - **Testy i sprawdziany wiedzy oraz rozmowy z uczniem:** Nauczyciel sprawdza wiadomości ucznia z zakresu treści programowych wychowania fizycznego poprzez testy pisemne, krótkie sprawdziany lub rozmowy ustne (np. test z zasad gry w siatkówkę lub rozmowa na temat bezpieczeństwa podczas ćwiczeń).
 - **Obserwacja techniki wykonania ćwiczeń:** Nauczyciel ocenia osiągnięcia ucznia poprzez obserwację sposobu wykonywania ćwiczeń podczas lekcji, koncentrując się na poziomie opanowania umiejętności ruchowych i poprawności technicznej (np. obserwacja techniki biegu i skoku)
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: testy, sprawdziany, karty sprawności fizycznej, plakaty, gazetki.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - brał aktywny udział w lekcjach WF (uzyskał oceny bieżące minimum dobre z obszarów systematyczność/aktywność),
 - posiada zaliczone wymagane sprawdziany lub zadania praktyczne przewidziane programem nauczania,
 - nie unikał ćwiczeń oraz wykazywał zaangażowanie i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.

Podpis nauczyciela

Łukasz Stryjenski

SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Jana Brzechwy w Radawnicy
ul. Szkolna 2 77-400 Radawnica
tel./fax: 67 265 92 97

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII

W KLASIE VIII

SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA BRZECCHWY W RADAWNICY

OBSZAR KOMPETENCJI	OSIĄGNIĘCIA UCZNIA				
	2 - DOPUSZCZAJĄCY	3 - DOSTATECZNY	4 - DOBRY	5 - BARDZO DOBRY	6 - CELUJĄCY
Fundamentalne pytania o Boga i świat	- wskazuje chrześcijańskie odpowiedzi na pytania o sens ludzkiego życia i źródła szczęścia - podaje przykłady różnic między biblijnym a naukowym opisem powstania wszechświata i człowieka - nazywa człowieka istotą cielesno-duchową obdarzoną wolną wolą	- wyjaśnia, na czym polega godność i wartość ludzkiego życia jako daru Boga - od poczęcia do naturalnej śmierci - opisuje pojęcie wolnej woli i jej znaczenie w podejmowaniu decyzji moralnych - objaśnia pojęcie Opatrzności Bożej w kontekście istnienia na świecie zła i cierpienia	- porównuje biblijny opis stworzenia świata z teoriami naukowymi - dostrzegając ich odrębne cele - poznawcze - ilustruje przykładami z życia codziennego odpowiedzialność za podejmowane wybory moralne	- analizuje i argumentuje zgodność wiary i nauki, - interpretuje problem zła i cierpienia w świetle chrześcijańskiej tajemnicy krzyża Chrystusa	projektuje prezentację multimedialną uzasadniającą racjonalność wiary chrześcijańskiej wobec ateizmu

Wiara i życie katolików	• wymienia historyczne źródła pozabiblijne potwierdzające istnienie Jezusa Chrystusa • wskazuje sakrament bierzmowania jako dar Ducha Świętego i sakrament dojrzałości chrześcijańskiej • podaje siedem darów Ducha Świętego oraz podstawowe prawdy wiary katolickiej • definiuje sumienie jako wewnętrzny głos człowieka	• wyjaśnia pojęcie unii hipostatycznej (Jezus Chrystus jako prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek) • opisuje obrzędy liturgiczne sakramentu bierzmowania oraz wyjaśniania ich symbolikę • charakteryzuje dogmaty Maryjne o Niepokalanym Poczęciu i Wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny	• porównuje dary Ducha Świętego z ich owocami w życiu chrześcijanina i bierzmowanego • opisuje naukę Kościoła na temat małżeństwa (nierozdzielność, wierność) oraz odróżniam rozwód od separacji kościelnej • porządkuje formy modlitwy chrześcijańskiej (uwielbienie, prośba, dziękczynienie, przeproszenie)	• analizuje i uzasadnia moralne stanowisko Kościoła katolickiego w kwestii ochrony życia • interpretuje przykazania Dekalogu w kontekście współczesnych dylematów • argumentuje rolę świeckich we wspólnocie parafialnej i diecezjalnej	• projektuje pytania do debaty bioetycznej, prezentując argumenty zgodne z nauką Kościoła
---------------------------------------	--	--	---	---	---

Młody człowiek wobec siebie i pluralistycznego świata	• wskazuje znaczenie kultury osobistej i poczucia własnej wartości w życiu młodego człowieka • podaje przykłady zachowań będących hejtem, agresją rówieśniczą i cyberprzemocą • wymienia trzy wielkie religie monoteistyczne świata (judaizm, chrześcijaństwo, islam)	• wyjaśnia zasady asertywności i obrony własnych granic w sytuacjach zagrożenia przemocą • opisuje podobieństwa i różnice między chrześcijaństwem a judaizmem oraz islamem	• charakteryzuje relacje między chrześcijaństwem a religiami Dalekiego Wschodu (buddyzm, hinduizm) • porządkuje zasady higieny cyfrowej i bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych	• analizuje współczesne zagrożenia duchowe młodzieży i oceniam ich skutki duchowe • interpretuje chrześcijańskie wezwanie do ekologicznego stylu życia	• opracowuje projekt profilaktyki rówieśniczej przeciwdziałający hejtowi
Chrześcijaństwo w historii i kulturze	• wskazuje postać św. Jana Pawła II jako papieża Polaka i wybitnego Polaka	• wyjaśnia rolę Kościoła w rozwoju nauki, piśmiennictwa, • opisuje bazylikę św. Piotra oraz kaplicę Sykstyńską w Watykanie jako dzieła chrześcijańskiego dziedzictwa kulturowego	• identyfikuje chrześcijańskie inspiracje w literaturze narodowej oraz współczesnej sztuce (film, muzyka chrześcijańska)	• analizuje nauczanie i działalność św. Jana Pawła II jako obrońcy praw człowieka i rzecznika sprawiedliwości społecznej	• opracowuje recenzję filmu o tematyce chrześcijańskiej

Święta i tradycje katolickie	- wymienia główne okresy roku liturgicznego (Adwent, Boże Narodzenie, Wielki Post, Wielkanoc) - wskazuje tradycyjne nabożeństwa pasyjne (droga krzyżowa, gorzkie żale)	- wyjaśnia teologiczny sens i strukturę Triduum Paschalnego jako centrum roku liturgicznego - opisuje historyczne znaczenie i przebieg procesji Bożego Ciała - charakteryzuje nabożeństwo różańcowe i jego znaczenie w pobożności katolickiej	- objaśnia istotę kultu Najświętszego Serca Pana Jezusa (nabożeństwa czerwcowe, pierwsze piątki miesiąca) - porządkuje główne uroczystości i święta maryjne w ciągu roku liturgicznego	uzasadnia konieczność świętowania niedzieli jako dnia Pańskiego we wspólnocie Kościoła	projektuje grę edukacyjną na temat symboliki i głębi Triduum Paschalnego
-------------------------------------	---	---	---	--	--

Agnieszka Stubińska

Zasady oceniania na lekcjach religii w klasie VIII

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.

2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:

- aktywność na lekcji
- odpowiedź ustna
- praca pisemna
- quiz interaktywny
- projekt
- aktywność pozalekcyjna (schola, udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych)

3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:

- przygotowane przez nauczyciela środki dydaktyczne (materiały edukacyjne, zadania do wklejenia do zeszytu)
- prace plastyczne
- raport przeprowadzonych quizów na platformie nearpod

4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:

- prowadził zeszyt
- zawsze był przygotowany do zajęć
- aktywnie uczestniczył w zajęciach
- wykonał dodatkowe zadanie przydzielone przez nauczyciela

Podpis nauczyciela

Agnieszka Stubił